

**SKAGERRAK
SPAREBANK**

Årsrapport 2019

Innhold

Om virksomheten	3
Økonomisk utvikling i 2019	4
Regnskapet for 2019	6
Driftsresultatet.....	6
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	6
Netto andre driftsinntekter	7
Kostnader	8
Tap og nedskrivninger.....	9
Balansen	9
Forvaltningskapitalen.....	9
Innskudd.....	9
Utlån.....	9
Garantier	9
Kontantstrømsanalyse	10
Egenkapital og soliditet	11
Likviditet.....	11
Styrets vurdering av regnskapet/vurdering av fortsatt drift	12
Virksomhets- og risikostyring	12
Operasjonell risiko	12
Markedsrisiko.....	12
Valutarisiko.	12
Kredittrisiko.....	13
Organisasjon	14
HMS Sykefravær.....	14
Personalet	14
Likestilling og diskriminering.....	14
Konsernets samfunnsansvar	15
Signatur styret.....	17

Om virksomheten

Skagerrak Sparebank er et resultat av en fusjon mellom Kragerø og Bamble Sparebanker i 2017. Skagerrak Sparebank har dype røtter i Nedre Telemark med en sammenhengende historie helt tilbake fra 1840 årene. Banken har sitt hovedvirke i Bamble og Kragerø kommuner, men nye avdelingskontorer i Skien og Arendal er med på å øke bankens geografiske nedslagsfelt. Banken driver også direktebankkonseptet NORDirekte.no. Konsernet består i tillegg av datterselskapene Grenland Eiendomsmegling AS, Skien Eiendomsmegling AS, Investmar AS og Svensknuten Eiendom AS. I tillegg har banken to tilknyttet selskap Telemarksmegleren AS og Agder Meglerinvest AS. Konsernets datter- og tilknyttede selskaper driver primært eiendomsmegling i Nedre Telemark og Arendal.

Skagerrak Sparebank har som visjon å skape morgendagens muligheter sammen med kundene. I Skagerrak Sparebank treffer kunden rådgivere som har tid og som gjerne setter seg ned med en kaffekopp for å komme frem til gode og tilpassede løsninger.

Banken eies og drives av lokalsamfunnet og gjennom denne nærheten har banken et fortrinn i å skape fleksible og gode løsninger for kundene. Lokale tillitsvalgte og lokale eiere forsterker bankens mål om å være nær og tett på kundene.

Banken har en profil som retter seg mot personmarkedet, primærnæringene, små og mellomstore bedrifter, samt offentlig sektor i primærrområdene. Banken legger stor vekt på å være en engasjert og tilgjengelig samarbeidspartner for sine kunder.

Skagerrak Sparebank har gjennom flere emisjoner fått mange lokale og engasjerte eiere. Banken har tro på at det lokale eierskapet vil være med å forsterke den lokale bankdriften. Fornøyde og lokale eiere er gode ambassadører for banken og bidrar til positiv omtale av bankens tjenester.

Samarbeid og eierskap.

Skagerrak Sparebank er sammen med ca. 60 andre banker medeier i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS.

Eika Alliansen.

Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en viktig og solid aktør i det norske bankmarkedet.

Eika Gruppens visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser.

Eika Boligkreditt er lokalbankens kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankenes evne til å opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker gjennom tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Økonomisk utvikling i 2019.

Økonomien har gjennom 2019 vært preget av høy og økende internasjonal uro. Handelskrig mellom USA og Kina, økt konfliktnivå i Midtøsten, store strukturelle utfordringer for tradisjonell industri i Europa og usikkerhet knyttet til Brexit har satt sitt preg på året.

I en ellers urolig verden har norsk økonomi greid seg relativt godt.

Norges Bank satte opp sin styringsrente, foliorenten, tre ganger i 2019 med i alt 0,75 p.p. til 1,5 pst. 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra om lag 1,26 pst i desember 2018 til 1,86 pst i desember 2019.

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, fra en 12- måneders vekst på 5,8 pst i januar, til 5,2 pst i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene.

Utsikter for 2020 og Covid-19

Hovedbildet er at norsk økonomi står seg godt ved inngangen til et nytt tiår. Det har i løpet kvartalet imidlertid dukket opp en situasjon hvor usikkerheten på kort og mellomlang sikt har økt betydelig. Virusutbruddet i Kina har spredd seg i rask fart til Europa og Norge og skapt en usikker situasjon som ingen per i dag ser resultatet av. Norske myndigheter har i praksis stengt ned Norge for en periode og hvordan denne perioden vil slå ut for bankens bedrifter og privatkunder er foreløpig usikker. Vi har tro på at myndighetene vil bidra med støtteordninger og ulike tiltak for å øke bankens utlånskapasitet. Skagerrak Sparebank er godt rustet til å hjelpe kundene sine gjennom denne perioden og vi vil gjøre det som er nødvendig for at kundene skal komme gjennom denne ekstraordinære perioden.

En del av myndighetenes hjelpetiltak innebærer blant annet at Norges Bank har satt ned styringsrenten fra 1,5 til 1 %. Finansdepartementet har også redusert bankenes krav på motsyklisk kapitalbuffer fra 2,5 til 1 %. Samtidig har sentralbanken gjort likviditet tilgjengelig for landets banker gjennom lån bankene kan trekke direkte på i sentralbanken. I tillegg har myndighetene iverksatt tiltak for å støtte næringslivet i en krevende periode.

Bankene defineres som en samfunnskritisk funksjon og Skagerrak Sparebank har iverksatt smittebegrensende tiltak som gjør banken i stand til å opprettholde den daglige driften av banken og tjenestene vi leverer.

Vi forventer at flere av bankens kunder, særlig innenfor utsatte bransjer som reiseliv, vil få problemer fremover. Banken vil følge situasjonen nøye i tett dialog med kundene, og banken må påregne å behandle flere saker om refinansiering og avdragsfrihet fremover. Banken vil følge situasjonen og kundene nøye fremover, herunder også vurdere situasjonen opp mot bankens tapsavsetninger.

Utvikling i 2019.

Nedre Telemark er et spennende og godt område å drive bank i. Stabil boligprisutvikling, lav arbeidsledighet gjennom mange år og en god blanding av små og store bedrifter gir gode betingelser for en lokal regionbank. Mange av de samme rammevilkårene er tilstede i Arendal, hvor banken har fått et godt fotfeste det siste året. Sammen med Aktiv eiendomsmegling tar vi stadig markedsandeler i de nye markedene hvor vi har etablert oss.

Skagerrak Sparebank har som visjon å utgjøre en forskjell i lokalsamfunnet. Både bedrifter og folk skal oppleve at bankens tilstedeværelse er viktig for egen virksomhet og samfunnet for øvrig.

2019 ble et godt år for morbanken og det beste til nå hva driftsresultat i kroner angår. Morbanken lyktes godt med en kombinasjon av god vekst og økte marginer. Rentenettoen har vært stigende gjennom hele året til tross for sterk konkurranse om boliglånskundene i alle markeder. Økte marginer og økte volumer gav god topplinjevekst, og selv om kostnadene også økte noe gjennom året, forbedret bankens bunnlinje seg med 25 MNOK.

Morbankens vekst og utvikling fordrer tilgang på kapital. Banken gjennomførte derfor i andre kvartal en vellykket emisjon og hentet inn 80 MNOK fra nye og eksisterende eiere. Emisjonen, som ble godt mottatt i markedet, ble overtegnet med 27 MNOK og antall eiere økte fra ca. 400 til 550.

Regnskapet for 2019

Skagerrak Sparebank konsern leverer et betydelig bedre resultat i 2019 enn foregående år. Etterfølgende kommentarer og tallstørrelser referer seg til konsernet dersom annet ikke eksplisitt fremgår.

Stabil og god utlånsvekst i kombinasjon med lave tap og økende inntekter fra andre områder økte bunnlinjen i konsernet fra 52,4 MNOK i 2018 til 77,8 MNOK i 2019 – en økning på 25,4 MNOK eller 48,5 prosent. Mye av utlånsveksten har skjedd til kunder med lav risiko. Mesteparten av lånene i konsernet er sikret med pant i boligeiendom eller næringseiendom. Konsernets kunder er gode betalere og tapene har i 2019 vært innenfor det som er normaltap for en bank på størrelse med Skagerrak Sparebank. De nye kontorene i Skien og Arendal utviklet seg i tråd med planene og bankens eiendomsmeglervirksomhet bidro i vesentlig grad til god kunde- og kredittvekst samt økt aktivitet fra eiendomsmegling.

[NORDirekte.no](#)

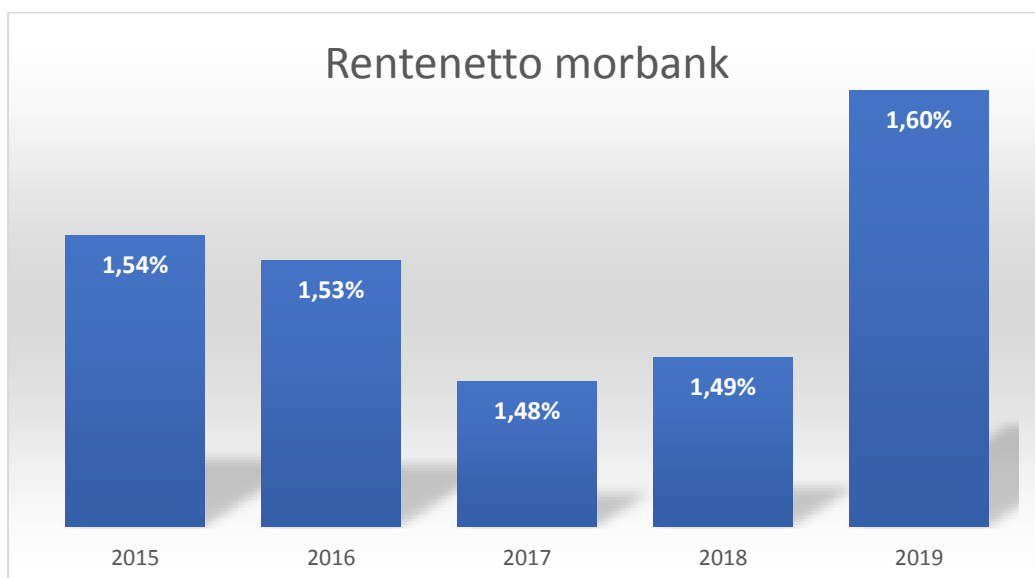
NORDirekte er et markedskonsept som leverer boliglån og dagligbanktjenester i et nasjonalt marked. NORDirekte har gjennom mange år levert solid utlånsvekst på boliglån med lav risiko og denne utviklingen fortsatte i 2019. Kundekonseptet distribuerer sine produkter i digitale kanaler.

Driftsresultatet.

Driftsresultatet etter tap ble 100,0 MNOK mot 72,6 MNOK i 2018. Økningen har sin hovedårsak i høyere utlånsvolumer, bedret rentemargin og lave tap. Resultat etter skatt ble 77,8 MNOK som ga en egenkapitalavkastning på 7,42 %. Resultat pr. egenkapitalbevis for morbanken ble 6,75 NOK hvorav 6,00 NOK er foreslått som utbytte. Antall EK-bevis økte med 742.516 gjennom en emisjon ved halvårsskiftet. De nye bevisene er utbytteberettiget på like vilkår som de gamle.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter økte fra 138,7 MNOK til 162,8 MNOK i 2019. Rentenettoen økte fra 1,49 prosent 2018 til 1,60 prosent i 2019. Norges Bank gjennomførte 3 renteøkninger i 2019 og styringsrenten endte på 1,5 prosent.

Netto andre driftsinntekter

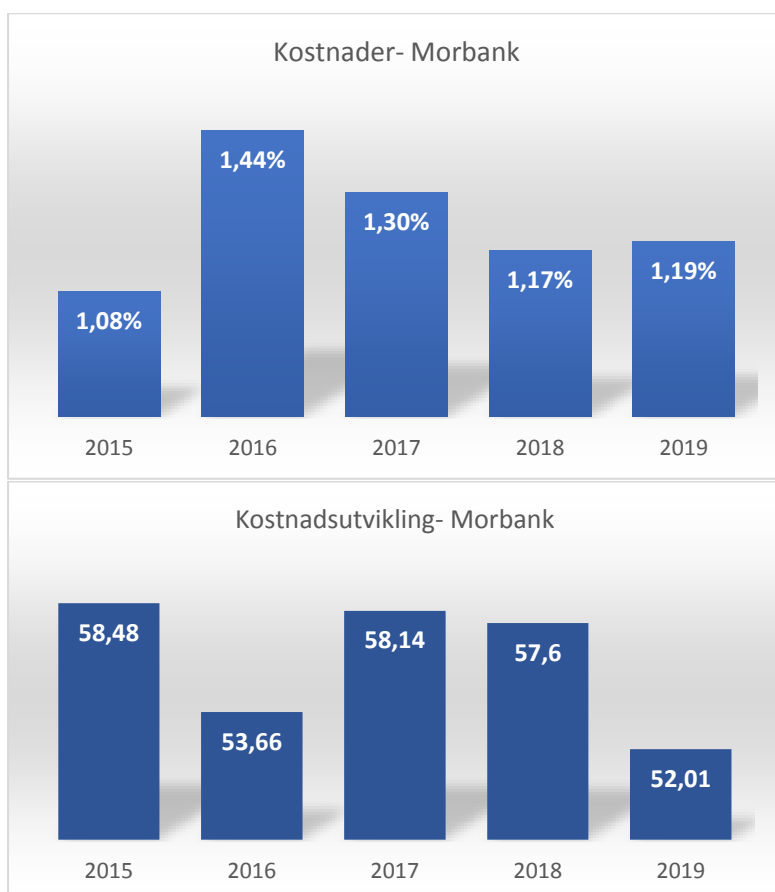
Netto andre driftsinntekter ble redusert fra 106,6 MNOK i 2018 til 98,2 MNOK i 2019. Det er en reduksjon i andre driftsinntekter på 29,4 MNOK, dette knytter seg til utgang ved salg av datterselskapet Vestmar Production AS fra 1. januar 2019. Øvrige driftsinntekter viser en økning, hovedsakelig som følge av høyere marginer på boliglån i Eika Boligkreditt, økt utbytte fra Eika Gruppen og økte provisjonsinntekter som følge av kundevekst.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester økte fra 70,1 MNOK i 2018 til 75,9 MNOK i 2019.

Kostnader.

Konsernets samlede driftskostnader er redusert med 22,3 MNOK (12,8 prosent) fra 174,7, MNOK til 152,4, MNOK. Den relative kostnadsprosenten er redusert fra 1,81 prosent i 2018 til 1,45 prosent i 2019. Hovedårsaken til den store reduksjonen er utgang ved salg av datterselskapet Vestmar Production AS fra 1.januar 2019. Reduksjon i driftskostnader ved utgang datter er 34,7 MNOK. Avskrivningene for året er på nivå med fjoråret. 3,6 MNOK av beløpet er avskrivninger på bankens hovedkontor i Kragerø og 2.0 MNOK knytter seg til avskrivning av goodwill.

For morbanken har samlede driftskostnader økt med 11,8 MNOK (10,8 prosent) fra 109,8, MNOK til 121,6 MNOK. Den relative kostnadsprosenten har økt fra 1,16 prosent i 2018 til 1,19 prosent i 2019. Personalkostnadene økte noe som følge av ordinær lønnsvekst og utbetaling av bonus til de ansatte. Årsverksforbruket fra 2018 til 2019 var tilnærmet uforandret. Forholdet mellom kostnader og inntekter var 52,01 prosent mot 57,6 prosent i fjor. De samlede personalkostnadene i 2019 ble 59,8 MNOK, en økning på 5,9 MNOK fra 2018.

Tap og nedskrivninger.

Konsernet har i 2019 bokført 8,5 MNOK i tap hvorav 5,6 MNOK er økte nedskrivninger for fremtidige tap. De reelle tapene er i stor grad knyttet til et overtatt bedriftsengasjement. Samlede nedskrivninger utgjør ved årsskiftet 47 MNOK fordelt med 29,6 MNOK på individuelle nedskrivninger og 17,3 MNOK på gruppevise nedskrivninger. Bankens utlånsportefølje har i sum lav risiko, men myndighetenes tiltak for å begrense COVID 19 smitte vil øke tapssannsynligheten i porteføljen. Omfanget av dette vil avhenge av hvor lang tid det tar før situasjonen i samfunnet normaliseres. Konsernets misligholdsandel har økt i 2019, men mesteparten av økningen skyldes enkelthendelser som ikke har økt den underliggende kredittrisikoen vesentlig. Sum mislighold ved årsskiftet utgjør 1,07 prosent av brutto lån. Konsernet har etablert gode rutiner for å følge opp utsatte engasjementer.

Balansen

Forvaltningskapitalen

Ved utgangen av 2019 var forvaltningskapitalen 10.633 MNOK, en økning på 957 MNOK eller 9,9 % fra 2018.

Innskudd

Innskuddene økte fra 5.868 MNOK i 2018 til 6.391 MNOK i 2019. Økt sparing blant privatkunder, gode innskuddsbetingelser og Bamble kommune tilbake som kunde er hovedårsaken til den sterke innskuddsveksten. Økningen på 523 MNOK utgjør 8,92%.

Utlån

Brutto utlån i egne bøker økte med 770 MNOK til 8.810 MNOK eller 9,6 prosent. I tillegg kommer veksten i lån som er overført til Eika Boligkreditt. Dette utgjorde ved årsskiftet 409 MNOK. Samlet utlånsvekst ble 10,4 prosent. Utlånsvolumet rettet mot privatmarkedet økte med 576 MNOK eller 9,6 prosent, mens utlån til bedriftsmarkedet økte med 194 MNOK tilsvarende 9,4 prosent. Utlånsveksten i 2019 var betydelig høyere enn den generelle kredittveksten både innenfor privatmarkedet og bedriftsmarkedet. Fordelingen av utlån mellom bedriftsmarkedet og privatmarkedet utgjorde ved årsskiftet hhv. 25,6 % og 74,4 %.

Beregningene inkluderer ikke lånene som er overført til Eika Boligkreditt.

Garantier

Konsernets garantivolum var ved årsskiftet 103 MNOK mot 112 MNOK i 2018. Det vises for øvrig til note 22.

Kontantstrømsanalyse

Kontantstrømsanalysen for morbank viser en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på -334 MNOK for 2019, mens bankens driftsresultat er på 103,6 MNOK. Hovedårsaken til forskjellen mellom netto kontantstrøm og resultat er at banken hadde en sterkere utlånsvekst enn innskuddsvekst i 2019. Utlånene økte med 721 MNOK og innskuddene økte med 516 MNOK. Kontantstrømeffekten av endring i gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjorde 280 MNOK.

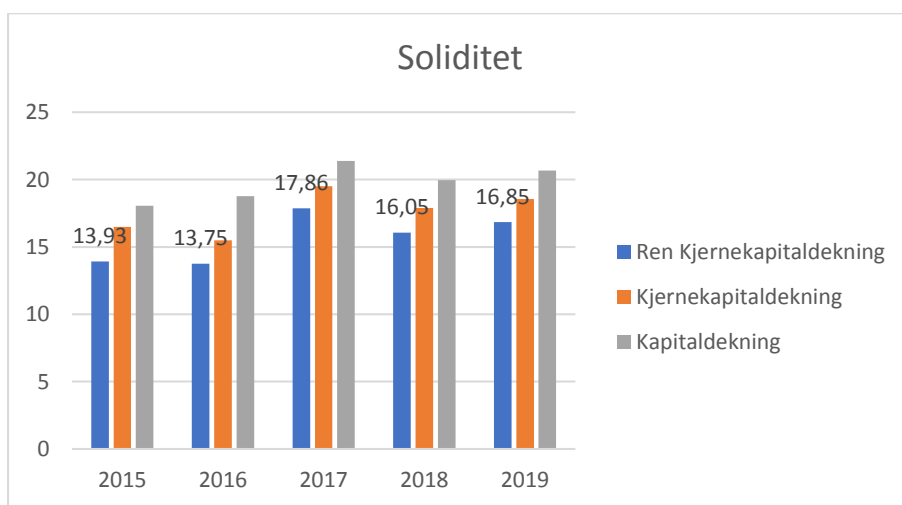
Kontantstrømsanalysen for konsernet viser en netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter på -320 MNOK for 2019, mens bankens driftsresultat er på 100,0 MNOK. Hovedårsaken til forskjellen mellom netto kontantstrøm og resultat er at banken hadde en sterkere utlånsvekst enn innskuddsvekst i 2019. Utlånene økte med 770 MNOK og innskuddene økte med 523 MNOK. Kontantstrømeffekten av endring i gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjorde 280 MNOK.

Egenkapital og soliditet

Morbankens ansvarlige kapital var på 1.085 MNOK ved utgangen av 2019. Ren kjernekapital utgjorde 885 MNOK. Kapitaldekningen og kjernekapitaldekningen var ved årsskiftet hhv 20,66 prosent og 18,56 prosent. Ren kjernekapital har i 2019 økt til 16,85 prosent. Morbanken har også beregnet kapitaldekning etter konsolidering med Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Konsolidert ren kjernekapitaldekning er beregnet til 16,39 prosent, konsolidert kjernekapitaldekning til 18,12 prosent og konsolidert kapitaldekning til 20,24 prosent. Morbanken har et Pilar 2 krav på 3,5 prosent. Morbanken har ikke fått tildelt konsolidert Pilar 2 krav. I morbankens ansvarlige kapital inngår det to ansvarlige lån på tilsammen 110 MNOK og to fondsobligasjonslån på til sammen 90 MNOK. De ansvarlige lånene på hhv 50 MNOK og 60 MNOK ble tatt opp i 2016 og 2019. Fondsobligasjonslånene på hhv 30 MNOK og 60 MNOK er evigvarende men det er en "call" etter 5 år.

Egenkapitalavkastningen etter skatt for morbanken var 7,7 prosent i 2019 mot 6,2 prosent i 2018. Morbank gjennomførte en vellykket emisjon av nye EK bevis i andre kvartal 2019. Emisjonen styrket morbankens egenkapital med 76,4 MNOK. Morbankens egenkapital utgjorde ved årsskiftet 1.122 MNOK.

Konsernets egenkapital utgjorde 1.116 MNOK pr.31.12.19. Egenkapitalavkastningen etter skatt for konsernet var 7,4 prosent i 2019.

Likviditet

Konsernets likviditet har vært god og stabil gjennom hele året. De langsiktige låneopptakene utgjorde 2.825 MNOK ved årsskiftet. Låneopptakene er fordelt på lån med ulik størrelse og forfallstidspunkter. Innskuddsdekningen ved årsskiftet utgjør 72,6 prosent mot 72,7 prosent i 2018. Styret vurderer konsernets likviditetssituasjon som god.

Styrets vurdering av regnskapet/vurdering av fortsatt drift.

Styret mener at resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter gir et tilstrekkelig grunnlag for å bedømme konsernets virksomhet og stilling ved årsskiftet.

Styret bekrefter at regnskapet er avgitt under forutsetning av videre drift. Stabil drift og jevn vekst gir et godt grunnlag for positiv utvikling fremover.

Virksomhets- og risikostyring

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for at maskiner, personell, systemer og rutiner ikke fungerer som forutsatt. Konsernet har lav operasjonell risiko. IKT-systemene, som er forretningskritisk for konsernet, har gjennomgått oppdateringer og forbedringer løpende og alle systemene har vært stabile gjennom hele året. Konsernet har etablert gode styringsrutiner for alle områder. Alle policydokumenter og rutiner oppdateres minimum en gang per år. Morbanken stimulerer de ansatte til videreutdanning. Alle ansatte i kundeposisjon har gjennomført kompetansebyggende tiltak og morbank har satt seg et høyt mål for samlet kompetanse i organisasjonen. Kompetansetiltakene vedlikeholdes gjennom resertifiseringsordninger levert av Eika skolen. Det er styrets vurdering at konsernets risikohåndtering er tilstrekkelig ivaretatt.

Markedsrisiko

Markedsrisikoen er først og fremst knyttet til beholdningen av aksjer, egenkapitalbevis og fondsandeler. Styret har fastsatt rammer for investeringer i de ulike verdipapirene og innført en maksimal grense for investeringer i enkeltpapirer. Ved årsskiftet var beholdningen av verdipapirer 1.526 MNOK hvorav 578 MNOK var plassert i aksjer og egenkapitalbevis. Konsernets beholdning av verdipapirer er lavere enn de maksimale rammene som er satt av styret. Ved utgangen av året vurderer styret risikoen i konsernets verdipapirportefølje til å være moderat. Obligasjonsporteføljen består i hovedsak av godt ratede obligasjoner med begrenset kredittrisiko. Konsernet anser samlet risiko i obligasjonsporteføljen som lav.

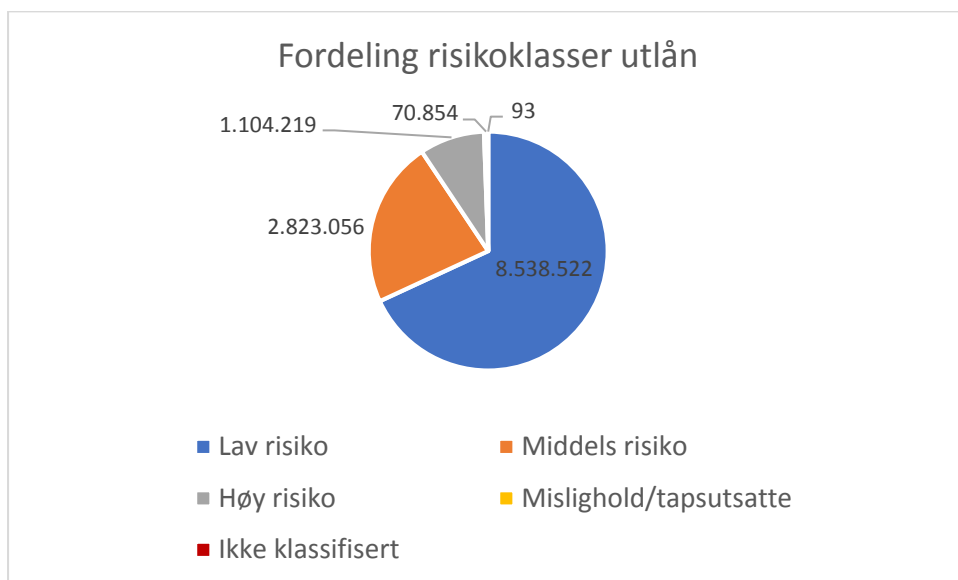
Valutarisiko.

Konsernet besitter en begrenset kontantbeholdning av valuta for turistformål, og deler av konsernets IT kostnader betales i danske kroner. Samlet valutaeksponering er lav og den påvirker ikke konsernets resultat i vesentlig grad.

Kredittrisiko

Konsernet vurderer kredittrisikoen knyttet til utlån og garantier som moderat. Konsernets utlånsvekst i 2019 var i tråd med konsernets budsjett. Det er konsernets inntrykk at utviklingen i 2019 har vært positiv med hensyn til risiko i samlet kredittportefølje til tross for at andelen misligholdte lån er høyere enn ved forrige årsskifte. Misligholdsandelen var 1,07 prosent av brutto utlån ved årsskiftet. Andelen av utlån til privatmarkedet var ved årsskiftet 74,4 prosent. Utviklingen i eiendomsprisene er viktig for den totale kredittrisikoen i konsernet. I løpet av året har eiendomsverdiene i konsernets markedsområde steget med ca. 3,5 prosent. Prisutviklingen på næringseiendom er mer usikker, men det er grunn til å tro at denne også har vært positiv. Vi forventer moderat stigende priser for boligeiendom i 2020. Vedvarende utsikter til lav rente vil bidra til jevn etterspørsel etter boliger. Vi tror ikke på noen eiendomsboble i Grenland da prisene på alle typer eiendom fortsatt er blant de laveste i landet.

Tall inkl. lån plassert i EBK:

Styret har fastsatt interne begrensninger på størrelsen på enkeltengasjementer. Et engasjement defineres som stort dersom det overstiger 10 prosent av morbankens ansvarlige kapital. Ved nyttår hadde banken 3 engasjementer som oversteg 10 prosent av morbankens ansvarlige kapital. Kredittrisikoen overvåkes gjennom risikoklassifisering og misligholdsrapportering. Alle engasjementer risikoklassifiseres og fordeles som lav, middels eller høy risiko. Risikoklassifiseringen er basert på kundens økonomi, gjeldsgrad og verdien på deponerte sikkerheter. Ved årsskiftet var 68 prosent av totalt utlån klassifisert som lav risiko, mens 22 prosent var klassifisert som middels risiko. Lån med høy risiko utgjorde 8,8 prosent.

Organisasjon

HMS Sykefravær

Sykefraværet i konsernet i 2019 ble på 5,2 prosent. Konsernets interne mål er å ha et lavere sykefravær enn bransjen.

Konsernet har i 2019 hatt avtale om levering av bedriftshelsetjenester. Avtalen innebærer hjelp til forebyggende aktiviteter og oppfølging av de ansattes arbeidshelse. Oppfølging av de ansatte vedr. fysisk og psykisk helsevern har vært gjennomført iht. bankens HMS policy. Konsernet har gjennom hele året hatt et samarbeid med fysioterapeut og kiropraktor.

Personalet

Ved utgangen av året sysselsatte konsernet 74 personer, hvorav 1 lærling, fordelt på 69,4 årsverk. Konsernet legger vekt på videreutvikling av de ansatte slik at både morbank, øvrige selskaper og hver enkelt ansatt blir bedre rustet til å møte nye krav og rammebetingelser. Alle bankens rådgivere sertifiseres ut fra ansvar og arbeidsoppgaver.

Likestilling og diskriminering

Konsernet har som mål å være en arbeidsplass der det råder full likestilling mellom kvinner og menn. Konsernet har i sin policy innarbeidet bestemmelser som tar sikte på at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn i saker som for eksempel lønn, avansement og rekruttering. Selskapet har tradisjonelt rekruttert fra miljøer hvor antall kvinner og menn er jevnt representert. Ved årsskiftet har konsernet 58 prosent kvinner og 42 prosent menn. Andelen kvinner med lederfunksjon er 25 prosent.

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Konsernet arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme lovens formål innenfor vår virksomhet. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering. Konsernet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Konsernet arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

Konsernets samfunnsansvar

Bærekraft og samfunnsansvar blir en stadig viktigere strategisk driver i næringslivet. Kjernen i finansnæringens samfunnsansvar er å skape verdier og drive lønnsomt uten at dette skjer på bekostning av menneskene rundt oss, miljøet og i strid med grunnleggende etiske prinsipper.

Vår rolle som bank gir oss en posisjon hvor vi har mulighet til å påvirke til en systematisk forbedring. Grunnleggende skal vi drive en ansvarlig bankvirksomhet.

Organisasjonen

For å sikre etterlevelse og godt omdømme har konsernet løpende opplæring gjennom kurs, seminarer og informasjon med fokus på etterlevelse av relevante lover og forskrifter. Det er også løpende fornyelse og oppdatering av kompetanse for å sikre god kvalitet ut mot våre kunder.

Konsernet sikrer også ansatte innflytelse gjennom et godt samarbeid med tillitsvalgte innenfor de rammer og tradisjoner som gjelder for bransjen.

Konsernet gjennomfører årlige medarbeidertilfredshetsundersøkelser som viser et godt arbeidsmiljø i banken.

Miljø

Styret mener konsernet ikke forurensrer det ytre miljøet i nevneverdig grad. Konsernet har en rekke tiltak som bidrar til miljøeffektiv drift.

Ved vårt kontor i Kragerø er det investert i jordvarme som står for oppvarming om vinteren og kjøling om sommeren av bygget på ca 1600m². Dette sammen med bruk av LED i belysning bidrar til miljøeffektiv drift av bygningsmassen

Morbanken har 4 el-biler og 2 hybridbiler som daglig brukes i bankens drift. Dette gjør at ca 40% av all bilkjøring i bankens tjeneste skjer uten bruk av fossilt drivstoff.

De aller fleste av kundene våre mottar informasjon om kundeforhold og konti via mobilbank, nettbank, SMS og e-post. Mange kundeavtaler kan i dag signeres digitalt. Enklere for kunden – bedre for miljøet.

Morbanken har installert videokonferanseutstyr på alle våre 5 kontorer. Dette gjør intern møtevirksomhet effektivt, samtidig som det sparer mye transport langs veiene. Vi har i 2019 gjennomført ca. 525 timer totalt i videomøter. Dette representerer en betydelig besparelse i reiseaktivitet og effektivitet.

Utlån

I vår utlånsvirksomhet er vi aktsomme til næringer og virksomheter med risiko knyttet til miljø- og selskapsstyrings spørsmål.

Vi forutsetter at alle våre bedriftskunder overholder norsk lov og ivaretar menneskerettigheter.

Investeringer

På investerings- og fondsforvaltningssiden handler det om å avstå fra å investere i selskaper som er delaktige i handlinger som er i strid med våre retningslinjer og verdier.

Flesteparten av bankens eierposisjoner er i norske kommuner og finansinstitusjoner. Alle våre investeringer gjøres i henhold til bankens retningslinjer.

Våre fondsleverandører

Alle produkter Skagerrak Sparebank tilbyr skal oppfylle våre krev til samfunnsansvar, bærekraft og god forretningsskikk, etikk og åpenhet. Vi tilbyr forvaltning av fondsprodukter fra Eika kapitalforvaltning.

Gavefond og samfunnsutbytte

En viktig del av vårt samfunnsansvar er å gi tilbake en del av bankens overskudd til gode formål i lokalsamfunnet samt støtte til lag og foreninger. For 2019 bidro vi med ca 5 mill. Morbanken har gjennom 2019 støttet mange aktiviteter og prosjekter som alle bidrar til aktive og gode lokalsamfunn.

Økonomisk kriminalitet

Skagerrak Sparebank jobber aktivt for å motvirke økonomisk kriminalitet som hvitvasking, terrorfinansiering etc. Dette er en del av vårt samfunnsansvar. Våre hovedoppgaver er å gjennomføre risikovurderinger av konsernets virksomhet, gjennomføre kundekontroll, undersøkelser av mistenkelige forhold, samt rapportere mistenkelige transaksjoner til Økokrim.

Disponering av resultat

Styret foreslår følgende disponering av årsresultatet for Skagerrak Sparebank:

Overført til sparebankens fond:	tnok 63 998
Avsatt til utbytte:	tnok 11 188
Overført til gaver og gavefond:	tnok 5 000
Overført til utjevningsfond:	tnok 1 405
<u>Sum overføringer og disponeringer</u>	<u>tnok 81 591</u>

Kragerø - 31.12.19 / 16.03.2020

Styret i Skagerrak Sparebank

Roy Vardheim
Styreleder

Tor Markussen
Styrets nestleder

Kirsti Solheim
Styremedlem

Astri Ellegård-Jacobsen
Styremedlem

Morten Andresen
Styremedlem

Kjersti Røneid Larsen
Ansattes representant

Jan Kleppe
Adm.banksjef

Arild Bohlin
Ansattes representant

Noter 2019

Innhold

Resultatregnskap.....	20
Balanse.....	21
Kontantstrømoppstilling morbank.....	23
Kontantstrømoppstilling konsern.....	27
Signatur styret.....	28
Generelle Regnskapsprinsipper.....	29
NOTER.....	36
NOTE 1 – Finansiell risiko.....	36
NOTE 2 – Kreditrisiko.....	37
NOTE 3 – Kapitaldekning.....	49
NOTE 4 – Likviditetsrisiko.....	51
NOTE 5 – Renterisiko.....	52
NOTE 6 – Markedsrisiko.....	53
NOTE 7 – Andre rentekostnader.....	57
NOTE 8 – Provisjonsinntekter og provisjonskostnader.....	58
NOTE 9 – Pensjon.....	58
NOTE 10 – Lønns- og administrasjonskostnader.....	60
NOTE 11 – Lån og ytelser.....	61
NOTE 12 – Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler.....	62
NOTE 13 – Spesifikasjon av andre driftskostnader.....	63
NOTE 14 – Skattekostnad.....	64
NOTE 15 – Kontanter og innskudd i Norges Bank.....	65
NOTE 16 – Overtatte eiendeler.....	65
NOTE 17 – Eierinteresser i tilknyttede selskaper og konsernselskaper.....	65
NOTE 18 – Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra andre kunder.....	66
NOTE 19 – Gjeld opptatt ved utstedelse av obligasjoner.....	68
NOTE 20 – Spesifikasjon av annen gjeld.....	68
NOTE 21 – Egenkapital.....	69
NOTE 22 – Garantiansvar.....	70
NOTE 23 – Nøkkeltall morbank.....	72
NOTE 24 – Egenkapitalsbevis.....	73
NOTE 25 – Tilknyttede selskaper.....	74
NOTE 26 – Goodwill.....	74
NOTE 27 – Oppkjøp av virksomhet.....	75
Revisjonsberetning.....	

Resultatregnskap

RESULTAT

		Morbank	
<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av gjeldsbev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.059	714
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		297.421	249.240
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		21.092	12.106
Andre renteinntekter og lignende inntekter		8	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		320.581	262.060
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		883	748
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		83.460	64.984
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		58.079	42.918
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	8.862	8.337
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	5.533	4.842
Sum rentekostnader og lignende kostnader		156.817	121.829
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		163.764	140.231
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		16.291	11.990
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		276	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		459	782
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		17.026	12.772
Garantiprovisjoner		1.260	1.047
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		48.054	41.964
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	49.315	43.011
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.086	3.515
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	3.086	3.515
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		(4.582)	(3.769)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		7.373	(3.265)
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		2.441	1.801
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	5.232	-5.233
Driftsinntekter faste eiendommer		718	1.158
Andre driftsinntekter		834	2.099
Sum andre driftsinntekter		1.552	3.257
Lønn		45.464	40.271
Pensjoner		4.180	3.898
Sosiale kostnader		10.194	9.757
Administrasjonskostnader		44.847	39.771
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	104.685	93.697
Ordinære avskrivninger		5.924	5.430
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	5.924	5.430
Driftskostnader faste eiendommer		2.774	2.476
Andre driftskostnader		8.209	8.144
Sum andre driftskostnader	13	10.983	10.620
Tap på utlån	2	8.548	3.163
Sum tap på utlån, garantier m.v.		8.548	3.163
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-	(4.500)
Gevinst/tap		(21)	5.117
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-21	617
Resultat av ordinær drift før skatt		103.642	78.230
Skatt på ordinært resultat	14	22.051	19.500
Resultat for regnskapsåret		81.591	58.730
Til disposisjon		81.591	58.730
Overført til sparebankens fond		63.998	48.709
Avsatt til utbytte		11.188	7.518
Overført til gavefond og gaver		5.000	2.500
Overført til utjevningsfond		1.405	3
Sum overføringer og disponeringer	21	81.591	58.730

Balanse

EIENDELER

Morbank

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	77.265	76.822
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		101.218	168.539
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		450	450
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		101.668	168.989
Kasse- /drifts- og brukskreditter		1.029.970	971.009
Byggelån		137.105	149.973
Nedbetalingslån		7.650.093	6.974.990
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	8.817.167	8.095.972
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(29.637)	(27.895)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(17.339)	(14.689)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		8.770.191	8.053.388
Overtatte eiendeler	16	28.226	31.726
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		106.032	76.144
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		842.910	651.746
Sum sertifikater og obligasjoner	6	948.942	727.890
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		575.579	509.895
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m v		670	747
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	576.249	510.642
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper		4.261	138
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	17	4.261	138
Eierinteresser i andre konsernselskaper		22.422	40.257
Sum eierinteresser i konsernselskaper	17	22.422	40.257
Goodwill	26	-	-
Utsatt skattefordel	14	3.487	2.714
Andre immaterielle eiendeler		-	-
Sum immaterielle eiendeler		3.487	2.714
Maskiner, inventar og transportmidler		7.549	7.761
Bygninger og andre faste eiendommer		73.820	72.306
Sum varige driftsmidler	12	81.368	80.067
Andre eiendeler		842	1.306
Sum andre eiendeler		842	1.306
Opptjente ikke mottatte inntekter		25.492	16.843
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		6.466	3.263
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser		-	389
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		6.466	2.875
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		31.958	20.106
SUM EIENDELER		10.646.880	9.714.046

GJELD OG EGENKAPITAL

Morbank			
<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		25.941	25.060
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	18	25.941	25.060
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		5.508.049	5.219.860
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		893.157	665.191
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	18	6.401.206	5.885.051
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		3	99.987
Obligasjongjeld		2.825.255	2.445.553
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19	2.825.259	2.545.540
Annen gjeld		49.405	73.732
Sum annen gjeld	20	49.405	73.732
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		22.927	15.648
Pensjonsforpliktelser	9	564	-
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		564	-
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		200.000	190.000
Sum ansvarlig lånekapital	19	200.000	190.000
SUM GJELD		9.525.302	8.735.031
Egenkapitalbevis		186.351	112.217
Overkursfond		4.474	2.255
Sum innskutt egenkapital	21	190.826	114.472
Sparebankens fond		919.873	857.069
Gavefond		4.909	2.909
Utjevningsfond		5.971	4.565
Sum opptjent egenkapital	21	930.752	864.543
SUM EGENKAPITAL		1.121.579	979.016
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		10.646.880	9.714.046
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	22	103.376	112.287
Herav Garantier til Eika Boligkreditt	22	50.057	59.037

Kontantstrømoppstilling morbank

	Morbank	
<i>Tall i tusen kroner</i>	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(725.351)	(611.625)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	293.982	247.756
Overtatte eiendeler	3.500	2.051
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	516.155	339.348
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(89.460)	(69.084)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	882	(166)
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	1.176	(34)
Endring sertifikat og obligasjoner	(221.052)	(85.064)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	19.083	11.718
Netto provisjonsinnbetalinger	46.229	39.496
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	(2.141)	(1.968)
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	(8.178)	63.721
Utbetalinger til drift	(147.640)	(87.407)
Betalt skatt	(18.293)	(2.996)
Utbetalte gaver	(2.909)	(1.500)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-334.018	-155.755
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(7.225)	(2.450)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	4.156
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(52.112)	(51.081)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	188	14.765
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	30.526	13.865
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-28.622	-20.745
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	279.719	316.363
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(53.948)	(40.732)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	-	-
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	10.000	-
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(8.844)	(9.556)
Emisjon av egenkapitalbevis	76.354	-
Utbytte til egenkapitalbeviserne	(7.518)	(2.693)
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	295.763	263.382
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-66.878	86.882
Likviditetsbeholdning 1.1	245.361	158.479
Likviditetsbeholdning 31.12	178.483	245.361
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Konter og fordringer på Sentralbanken	77.265	76.822
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	101.218	168.537
Likviditetsbeholdning	178.483	245.361

RESULTAT

Konsern			
<i>Tall i tusen kroner</i>	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av gjeldsbev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		2.059	714
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		296.409	247.749
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		21.092	12.106
Andre renteinntekter og lignende inntekter		8	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		319.568	260.569
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		883	748
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		83.453	64.981
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		58.079	42.918
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	8.862	8.337
Andre rentekostnader og lignende kostnader	7	5.533	4.842
Sum rentekostnader og lignende kostnader		156.810	121.826
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		162.758	138.743
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		16.291	11.990
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	25	215	290
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		-	-
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		16.507	12.280
Garantiprovisjoner		1.260	1.047
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		74.688	69.072
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	75.948	70.119
Garantiprovisjon		-	-
Andre gebyr og provisjonskostnader		3.086	3.515
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	3.086	3.515
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		(4.582)	(3.769)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		7.482	(3.265)
Netto verdiendring og gev./tap på valuta og finansielle drivater		2.441	1.801
Netto verdiendring og gevinst/tap gevinst tap ellers		-	-
Sum netto verdiendring og gev./tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	5.341	-5.233
Driftsinntekter faste eiendommer		2.357	1.158
Andre driftsinntekter		1.161	31.809
Sum andre driftsinntekter		3.518	32.967
Lønn		56.843	63.138
Pensjoner		4.602	4.455
Sosiale kostnader		11.838	13.023
Administrasjonskostnader		44.847	39.771
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	118.131	120.387
Ordinære avskrivninger	26	8.432	8.495
Nedskrivninger		-	-
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12 ,26	8.432	8.495
Driftskostnader faste eiendommer		3.560	2.476
Andre driftskostnader		22.293	43.348
Sum andre driftskostnader	13	25.853	45.824
Tap på utlån	2	8.548	3.163
Tap på garantier m.v.		-	-
Kreditttap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-	-
Sum tap på utlån, garantier m.v.		8.548	3.163
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		-	-
Gevinst/tap		(21)	5.117
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		-21	5.117
Resultat av ordinær drift før skatt		100.002	72.608
Skatt på ordinært resultat	14	22.229	20.169
Resultat for regnskapsåret		77.773	52.439
Overført fra gavefond		-	-
Til disposisjon		77.773	52.439

EIENDELER
Konsern

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	77.265	76.822
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		101.218	168.539
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		450	450
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		101.668	168.989
Kasse- / drifts- og brukskreditter		1.022.890	945.868
Byggelån		137.105	149.973
Nedbetalingslån		7.650.453	6.944.380
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	8.810.448	8.040.221
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(29.637)	(27.895)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(17.339)	(14.689)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		8.763.472	7.997.637
Overtagne eiendeler	16	28.226	31.726
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		106.032	76.144
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		842.910	651.746
Sum sertifikater og obligasjoner	6	948.942	727.890
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		574.175	509.895
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m v		670	747
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	574.845	510.642
Eierinteresser i andre tilknyttede selskaper	25	2.924	979
Sum eierinteresser i tilknyttede selskaper	25	2.924	979
Eierinteresser i andre konsernselskaper		-	-
Sum eierinteresser i konsernselskaper	25	-	-
Goodwill	26,27	-	13.891
Utsatt skattefordel	14	3.747	7.072
Andre immaterielle eiendeler		-	187
Sum immaterielle eiendeler	14,26,27	3.747	21.150
Maskiner, inventar og transportmidler		7.581	9.182
Bygninger og andre faste eiendommer		87.892	86.699
Sum varige driftsmidler	12	95.472	95.881
Andre eiendeler		3.628	24.628
Sum andre eiendeler		3.628	24.628
Opptjente ikke mottatte inntekter		26.782	16.843
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		6.466	3.263
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser		-	389
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		6.466	2.875
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		33.248	20.106
SUM EIENDELER		10.633.439	9.676.451

GJELD OG EGENKAPITAL
Konsern

<i>Tall i tusen kroner</i>	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		25.941	25.060
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	18	25.941	25.060
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		5.497.946	5.202.605
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		893.157	665.191
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	18	6.391.104	5.867.796
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		3	99.987
Obligasjonsgjeld		2.825.255	2.445.553
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19	2.825.259	2.545.540
Annen gjeld		51.084	52.245
Sum annen gjeld	20	51.084	52.245
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		22.927	15.648
Pensjonsforpliktelser	9	564	-
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		564	-
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		200.000	190.000
Sum ansvarlig lånekapital	19	200.000	190.000
SUM GJELD		9.516.878	8.696.289
Egenkapitalbevis		186.351	112.217
Overkursfond		4.474	2.255
Sum innskutt egenkapital	21	190.826	114.472
Sparebankens fond		914.856	858.220
Gavefond		4.909	2.909
Utjevningsfond		5.971	4.565
Sum opptjent egenkapital	21	925.735	865.694
SUM EGENKAPITAL		1.116.561	980.166
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		10.633.439	9.676.451

Kontantstrømoppstilling konsern

	Konsern	
<i>Tall i tusen kroner</i>	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(774.383)	(611.625)
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	292.970	245.865
Overtatte eiendeler	3.500	2.051
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	523.308	339.348
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	(89.453)	(67.193)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	882	(166)
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	1.176	(34)
Endring sertifikat og obligasjoner	(221.052)	(85.064)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	19.083	11.718
Netto provisjonsinnbetalinger	72.862	66.604
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	(2.141)	(1.968)
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	(8.178)	63.721
Utbetalinger til drift	(117.733)	(96.646)
Betalt skatt	(18.535)	(19.568)
Utbetalte gaver	(2.000)	(1.500)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-319.694	-154.458
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(7.403)	(2.652)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	4.156
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(52.112)	(51.081)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	-	14.765
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	16.567	12.772
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-42.947	-22.040
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	279.719	316.363
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(53.948)	(40.732)
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	10.000	-
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(8.844)	(9.556)
Emisjon av egenkapitalbevis	76.354	-
Utbytte til egenkapitalbeviserne	(7.518)	(2.693)
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	295.763	263.382
A + B + C Netto endring likvider i perioden	-66.878	86.884
Likviditetsbeholdning 1.1	245.361	158.477
Likviditetsbeholdning 31.12	178.483	245.361
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	77.265	76.822
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	101.218	168.539
Likviditetsbeholdning	178.483	245.361

Kragerø - 31.12.19 / 16.03.2020

Styret i Skagerrak Sparebank

Roy Vardheim
Styreleder

Tor Markussen
Styrets nestleder

Kirsti Solheim
Styremedlem

Astri Ellegård-Jacobsen
Styremedlem

Morten Andresen
Styremedlem

Kjersti Røneid Larsen
Ansattes representant

Jan Kleppe
Adm.banksjef

Arild Bohlin
Ansattes representant

Generelle Regnskapsprinsipper

Generelt

Bankens konsernregnskap for 2019 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Bankens datterselskaper har økende aktivitet, og man har fra 2019 besluttet å utarbeide konsernregnskap med sammenlignbare tall for 2018. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

IFRS

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med IFRS som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2.

Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter Skagerrak Sparebank og datterselskaper hvor Skagerrak Sparebank direkte eller indirekte alene eller sammen med datterselskaper eier mer enn 50 prosent og/eller har bestemmende innflytelse på det aktuelle selskapets løpende drift. Det er også satt som vilkår at eierskapet betraktes av varig art. Ved kjøp av datterselskap i løpet av året konsolideres en forholdsmessig andel av resultatet fra det tidspunktet bestemmende innflytelse oppsto. Ved avhendelse av datterselskap medtas dette i konsolideringen frem til tidspunkt for avhendelse. Interne transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet blir eliminert.

Konsernregnskapet utarbeides etter oppkjøpsmetoden, og det anvendes like regnskapsprinsipper for de selskaper som inngår i konsernet, så fremt ikke annet er oppgitt og tilbørlig begrunnet, jfr RL § 4-4. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser tas opp i balansen til verdien på oppkjøpstidspunktet. Den delen av kostpris som ikke kan henføres til spesifikke eiendeler eller merverdier på eiendeler blir ført som goodwill. I henhold til god regnskapsskikk avskrives goodwill lineært over antatt økonomisk levetid. Viser her til note 26.

Minoritetsinteresser beregnes av resultat etter skatt. Eiendeler og gjeld, samt alle resultatposter, er således vist inklusive minoritetens andel i konsernregnskapet.

Datterselskap vurderes etter kostmetoden i morselskapets regnskap. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Reversering av tidligere nedskrivninger skjer kun der grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Oversikt over datterselskaper som inngår i konsernet finnes i note 17. Oversikt over tilknyttede selskaper finnes i note 17. Tilknyttede selskaper vurderes til egenkapitalmetoden i konsernregnskapet. I selskapsregnskapet vurderes tilknyttede selskaper til kostmetoden.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapskikk.

Periodisering - inntektsføring/kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader, i tråd med de generelle regnskapsprinsipper i regnskapsloven. Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og føres som gjeld i bankens balanse. Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og føres opp som et tilgodehavende i balansen. Utbytte fra aksjer og egenkapitalbevis inntektsføres det år det utbetales. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når de betales. Etableringsgebyr overstiger ikke kostnadene forbundet med etablering av lån, og tas derfor til inntekt i etableringsåret.

Honorar og gebyr ved omsetning eller formidling av eiendom som ikke genererer balanseposter i bankens regnskap, resultatføres når transaksjonen slutføres.

Leieinntekter fra eiendom inntektsføres lineært over leieperioden

Finansskatt

Det ble innført finansskatt på lønnsgrunnlaget fra 2017. Finansskatt på lønnsgrunnlaget beregnes i prosent med utgangspunkt i grunnlaget for arbeidsgiveravgift for de finansskattepliktige virksomhetene. Skattesatsen er satt til 5 prosent. Banken er finansskattepliktig. Finansskatten er klassifisert som sosiale kostnader under Lønn og generelle administrasjonskostnader (regnskapslinje R.8.01.03).

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet. Normal praksis er at banken tilbakefører lån som er misligholdt hos EBK til egen balanse. Alle lån i EBK bevilges innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanse- og overtrekkslister. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingssevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingssevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Gruppevis nedskrivninger foretas på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Bankens utlån er inndelt i ulike risikoklasser i samsvar med bankens risikoklassifiserings-system, som er beskrevet nærmere nedenfor. Med utgangspunkt i risikoklassene innenfor PM og BM samt tilhørende relevant statistisk materiale, blir gruppevis nedskrivninger beregnet i relevante modeller.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres hele kundens låneengasjement.

Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas i forbindelse med inndrivelse av engasjementer og som er ment for realisasjon. Disse bokføres i balansen som omløpsmidler. Eiendelene vurderes til antatt realisasjonsverdi på overtagelsestidspunktet. Eventuelle tap/gevinster ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter per i dag kun rentebytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring. Siden alle finansielle derivater er klassifisert som sikringskontrakter, er de bokført til verdien ved inngåelsen, dvs. virkelig verdi lik null. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarer prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Virkelig verdi av finansielle derivater benyttes kun til informasjon i note, se note 6.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Finansielle derivater som er sikringsforretninger verdsettes etter samme prinsipper som den sikrede post. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. Netto resultat av rentebytteavtalene er ført mot rentekostnader og renteinntekter.

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter (kjøpskurs på lange posisjoner og salgskurs for korte posisjoner), uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettelsesmetode. Slike verdsettelsesmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømsberegning eller andre verdsettelsesmodeller. Det vil knytte seg særlig usikkerhet til beregningene for unoterte finansielle instrumenter med dårlig likviditet.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggspportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner og sertifikater klassifisert omløpsmidler. Omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes ekstern aktør til verdivurderingen som gjøres til priser notert i markedet.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital blir verdivurdert mot teoretisk markedsverdivurdering basert på rente- og spreadkurver

Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning

Bankens beholdning deles i omløpsmidler og anleggsmidler. Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning som er omløpsmidler, men ikke ansett del av en handelsportefølje, er samlet vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi i tråd med god regnskapsskikk. Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning som er klassifisert som anleggsmidler er i regnskapet vurdert til anskaffelseskost. Disse reguleres ikke for fortløpende kursendringer. I den grad verdifall ikke forventes å være forbigående vil disse verdipapirene likevel bli nedskrevet til virkelig verdi. Reversering av tidligere nedskrivninger skjer kun der grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2,5 % - 4 %
Inventar og innredning	10 % - 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Skatt

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt.

Netto utsatt skattefordel per 31.12.2019 er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden. Utsatt skattefordel balanseføres i den utstrekning det er sannsynlig at den vil kunne benyttes mot fremtidig skattepliktig inntekt.

Omregningsregler for valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

Gjeld

Direkte kostnader forbundet med opptak av langsiktige lån balanseføres og avskrives planmessig frem til forfall.

Utstedte sertifikater og obligasjoner

Tilbakekjøp av egne obligasjoner for nedregulering av gjeld nettoføres mot obligasjonsgjelden.

Tap eller gevinst som har oppstått ved kjøp eller salg av egne obligasjoner i annenhåndsmarkedet behandles som over- eller underkurs ved utstedelse.

Tilbakekjøp av egne obligasjoner der formål er videresalg som ett ledd i markedspleie er klassifisert som omløpsobligasjoner. Ved slike tilbakekjøp beregnes ikke gevinst eller tap. Ved ett eventuelt videresalg av disse obligasjonene beregnes gevinst/tap på ordinær måte og klassifiseres som gevinst/tap omløpsobligasjoner i resultatregnskapet.

Utstedte sertifikater og obligasjoner er oppført i balansen til pålydende verdi med tillegg av overkurs og fradrag for underkurs. Overkurs inntektsføres og underkurs kostnadsføres planmessig som en justering av løpende rentekostnader frem til forfall.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av ansvarlig lån, obligasjonsgjeld og markedsinnlån samt egenkapital.

NOTER

NOTE 1 – Finansiell risiko

Skagerrak Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket. Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Kredittrisiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken og dens selskaper. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Banken overvåker egne kontrollrutiner ved kvartalsvis oppfølging av etterlevelse. Banken har i tillegg implementert myndighetenes retningslinjer for klagehåndtering og gjør korrektive tiltak der dette er påkrevd.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2019 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid til forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av mindre forbrukslån og lønnskotokreditt.

Maksimal kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 22. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

2019	Morbank				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	6.560.028	390.875	3.336	13.752	6.940.487
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	66.282	7.077	250	-	73.609
Industriproduksjon	125.796	18.021	3.175		146.992
Bygg og anlegg	342.331	55.041	16.893	54	414.211
Varehandel, hotell/restaurant	158.382	33.646	10.167	1.666	200.529
Transport, lagring	50.358	3.997	6.270	150	60.475
Finans, eiendom, tjenester	1.309.387	38.395	10.233	14.016	1.343.999
Sosial og privat tjenesteyting	204.380	18.180	2.995	-	225.555
Offentlig forvaltning	223	-	-		223
Sum	8.817.167	565.232	53.319	29.638	9.406.080

Morbank

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	5.983.660	365.218	4.017	12.247	6.340.648
Utlandet	-	-	-	-	-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	59.388	8.093	150	-	67.631
Industriproduksjon	118.991	21.357	3.975	-	144.323
Bygg og anlegg	277.132	61.151	15.549	773	353.059
Varehandel, hotell/restaurant	168.870	29.667	11.616	1.312	208.841
Transport, lagring	52.144	3.933	5.488	400	61.165
Finans, eiendom, tjenester	1.239.189	89.467	10.054	12.647	1.326.063
Sosial og privat tjenesteyting	196.599	23.242	2.400	516	221.725
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-
Sum	8.095.972	602.128	53.249	27.895	8.723.455

Konsern

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	6.560.028	390.875	3.336	13.752	6.940.487
Utlandet	-	-	-	-	-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	66.282	7.077	250	-	73.609
Industriproduksjon	125.796	18.021	3.175	-	146.992
Bygg og anlegg	342.331	55.041	16.893	54	414.211
Varehandel, hotell/restaurant	158.382	33.646	10.167	1.666	200.529
Transport, lagring	50.358	3.997	6.270	150	60.475
Finans, eiendom, tjenester	1.302.668	38.395	10.233	14.016	1.337.280
Sosial og privat tjenesteyting	204.380	18.180	2.995	-	225.555
Offentlig forvaltning	223	-	-	-	223
Sum	8.810.448	565.232	53.319	29.638	9.399.361

Konsern

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kredittesp.
Lønnstakere o.l.	5.983.660	365.218	4.017	12.247	6.340.648
Utlandet	-	-	-	-	-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	59.388	8.093	150	-	67.631
Industriproduksjon	118.991	21.357	3.975	-	144.323
Bygg og anlegg	277.132	61.151	15.549	773	353.059
Varehandel, hotell/restaurant	168.870	29.667	11.616	1.312	208.841
Transport, lagring	52.144	3.933	5.488	400	61.165
Finans, eiendom, tjenester	1.183.438	85.711	10.054	12.647	1.266.556
Sosial og privat tjenesteyting	196.599	23.242	2.400	516	221.725
Offentlig forvaltning	-	-	-	-	-
Sum	8.040.221	598.372	53.249	27.895	8.663.948

Risikovurdering

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kredittåndbøker med policyer og rutiner samt

administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoen mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje.

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på bankens egen balanse, kr. 8,817 mrd., er 74,40 % utlånt til personkunder og 69,10 % gitt til kunder i bankens nærområde. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av kredittporteføljen målt opp mot rammer og retningslinjer. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 3 risikogrupper hvorav hver av dem er delt opp i undergrupper (RK-score). Gruppe 1 representerer lån med liten risiko, og inneholder RK-score 1-3. Gruppe 2 representerer lån med moderat risiko, og inneholder RK-score 4-7. Gruppe 3 representerer lån med høy risiko, og inneholder RK-score 8-10.

Risikoklassifiseringsmodellen er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

Definisjon på mislighold: *Overtrekk på minimum NOK 1.000,- over 90 dager
I tillegg betraktes kunder med tapsmerking, tapsavsetning eller nedskrivning som misligholdt.*

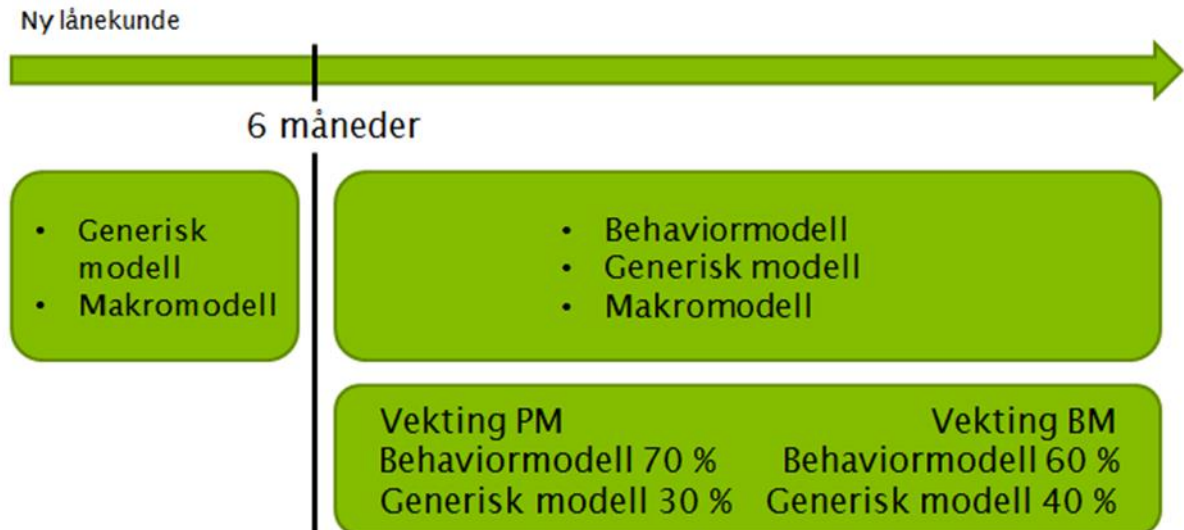
Bankene benytter to hovedmodeller for risikoklassifisering – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Begge hovedmodellene er delt inn tre delmodeller

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellsplitt for bedre å finne optimal vektning av variablene i modellene.

Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Høyere samlet poeng gir bedre risikoklasse for kunden.

Den interne modellen krever 6 måneder med kundedata før den trer i kraft. Det betyr at en kunde må ha et risikoprodukt i 6 måneder før kunden får en risikoklasse basert på internmodell. Unntaket er kunder som får risikoklasse kun basert på overtrekk. Disse får umiddelbart risikoklasse basert på interne data.

Ekstern modell personmarked

Den generiske modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Modellen er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske personkunder. Kredittaktive kunder er definert som personer det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunden med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Scorekortet ble utviklet i 2007 og remodellert med nye variabler i 2015. Den generiske modellen for personmarked består av 5 ulike delmodeller, hvor 4 modeller er fordelt på kundenes alder, i tillegg til en modell på kunder som allerede er i mislighold.

Atferdsmodell personmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle kunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er det benyttet et fjerde år med data for å validere modellen. Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Modellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av kommende 12 måneder.

Atferdsmodellen er delt inn i to delmodeller.

- Har boliglån
- Andre lånekunder

Makromodell personmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdsutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell personmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Ekstern modell bedriftsmarked

Den eksterne modellen er fra Bisnode Norge AS's generiske scorekort. Det er utviklet på grunnlag av kredittaktive norske foretakskunder. Kredittaktive kunder er definert som foretak det er gjort kredittforespørsel på i Bisnode Credits database siste to år før observasjonstidspunktet. Med observasjonstidspunkt menes den dato kunder med betalingsanmerkning ble identifisert og deretter brukt som utgangspunkt for modellen.

Selve modellen er delt i tre underliggende modeller

- Selskap med ubegrenset personlig ansvar (ANS, DA osv.)
- Selskap med begrenset personlig ansvar (AS osv.)
- Eiendomsselskap

Dette scorekortet beregner sannsynlighet for at en kunde pådrar seg ny betalingsanmerkning eller går konkurs i en periode på ett år fra forespørselstidspunktet.

Atferdsmodell bedriftsmarked

Atferdsmodellen er utviklet spesielt for Eikabankene. Grunnlaget for modellen er alle bedriftskunder med kredittengasjement eller overtrekk i Eikabankene. Det er benyttet tre år med kundedata i modelleringsarbeidet. I tillegg er et fjerde år med kundedata benyttet til validering. Modellen er validert "out of time/out of sample". Det betyr at modellen er validert på et annet tidspunkt og et annet datagrunnlag enn det modellen ble utviklet på.

Denne modellen er felles for alle bedriftskunder.

Utfallet for denne modellen er mislighold i løpet av ett år fra forespørselstidspunkt.

Makromodell bedriftsmarked

Modellens primære hensikt er å justere forventet nivå for mislighold for det kommende året basert på de forhold som ikke forklares direkte gjennom kjennetegn ved kunden. Dette kan være forhold som økt mislighold ut fra forventet renteøkning, arbeidsledighet og lignende. Modellen er Bisnode Credits generiske makromodell som er bygget på konkurs- og misligholdstutviklingen i norsk næringsliv ut fra makroøkonomiske svingninger.

Samlet modell bedriftsmarked

Når det finnes både generiske data og behaviourdata benyttes råscore (poeng) fra alle modellene inn i en felles beregning av risiko.

Poengene fra de ulike modellene tillegges forskjellig vekt i den samlede modellen. Årsaken til dette er at de ulike modellene ikke er bygget på samme utfall og dermed har ulik betydning i forhold til totalmodellens utfall.

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Alle bankens kredittkunder med engasjement > kr. 1.000,- inngår i bankens risikoklassifisering.

Forventede tap i personmarkedet antas å være marginale i forhold til renteinntekter. Dette vil også gjelde for næringslivsengasjementer i gruppen lav og middels risiko, mens tap i risikogruppe høy forventes å være marginalt større enn gruppens renteinntekter. Det er alltid en viss usikkerhet ved slike prognoser, men sett i lys av at banken har en høy andel utlånt til personmarkedet mener vi dette er realistisk. Når det gjelder hvilke kriterier som er lagt til grunn for beregning av forventet tapsnivå, henvises til det som ovenfor er angitt i relasjon til risikoklassifiseringssystemet. De forskjellige elementer som der er nevnt vil alle være relevante.

I tillegg kan nevnes eventuelle lokale forhold, det være seg utvikling innen bestemte bransjer, deler av næringslivet etc. Lokale rammebetingelser kan ha direkte innflytelse på utviklingen av en lokalbanks portefølje. Bankens prognostiserte tapsanslag for neste år er primært basert på nasjonale makrotall kombinert med erfaringstall fra banken.

Morbank

Personmarked 2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	5.147.255	362.703	2.979	-
Middels risiko, klasse 4-7	944.647	25.557	153	-
Høy risiko, klasse 8-10	402.952	2.630	85	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	65.139	-	-	14.035
Ikke klassifisert	35	1	-	-
Totalt	6.560.028	390.891	3.217	14.035

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	4.722.491	336.064	2.289	-
Middels risiko, klasse 4-7	910.385	23.860	1.493	-
Høy risiko, klasse 8-10	299.874	5.293	235	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	49.854	-	-	12.247
Ikke klassifisert	1.056	1	-	-
Totalt	5.983.660	365.218	4.017	12.247

Konsern

Personmarked 2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	5.147.255	362.703	2.979	-
Middels risiko, klasse 4-7	944.647	25.557	153	-
Høy risiko, klasse 8-10	402.952	2.630	85	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	65.139	-	-	14.035
Ikke klassifisert	35	1	-	-
Totalt	6.560.028	390.891	3.217	14.035

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	4.722.491	336.064	2.289	-
Middels risiko, klasse 4-7	910.385	23.860	1.493	-
Høy risiko, klasse 8-10	299.874	5.293	235	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	49.854	-	-	12.247
Ikke klassifisert	1.056	1	-	-
Totalt	5.983.660	365.218	4.017	12.247

Morbank

Bedriftsmarkedet 2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	268.755	8.776	7.546	-
Middels risiko, klasse 4-7	1.425.442	125.717	28.113	-
Høy risiko, klasse 8-10	492.033	38.959	14.307	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	70.785	864	136	15.602
Ikke klassifisert	124	25	-	-
Totalt	2.257.139	174.341	50.102	15.602
2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	331.326	22.302	13.702	-
Middels risiko, klasse 4-7	1.259.377	182.345	23.403	-
Høy risiko, klasse 8-10	450.575	29.502	11.050	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	70.854	2.680	1.077	15.648
Ikke klassifisert	180	81	-	-
Totalt	2.112.312	236.910	49.232	15.648

Konsern

Bedriftsmarkedet 2019	Ubenyttede			Ind. nedskriv.
	Brutto utlån	kreditter	Garantier	
Lav risiko, klasse 1-3	261.676	8.776	7.546	-
Middels risiko, klasse 4-7	1.425.802	125.717	28.113	-
Høy risiko, klasse 8-10	492.033	38.959	14.307	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	70.785	864	136	15.602
Ikke klassifisert	124	25	-	-
Totalt	2.250.420	174.341	50.102	15.602
2018	Ubenyttede			Ind. nedskriv.
	Brutto utlån	kreditter	Garantier	
Lav risiko, klasse 1-3	331.326	22.302	13.702	-
Middels risiko, klasse 4-7	1.247.817	182.345	23.403	-
Høy risiko, klasse 8-10	406.385	29.502	11.050	-
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	70.854	2.680	1.077	15.648
Ikke klassifisert	180	81	-	-
Totalt	2.056.562	236.910	49.232	15.648

Brutto utlån

Banken risikoutvikling på porteføljenivå tilsier kun en mindre migrering mellom klassene. Vi ser en økning på høy risiko fra 9,3 % til 10,2 % fra 2018 til 2019. Økningen er størst på personmarkedet hvor andelen har gått opp fra 5,0 % til 6,1 %. For kunder i lav risiko er det en reduksjon fra 62,4 % til 61,4 % i 2019. Reduksjon her er på BM engasjement som har sunket fra 15,7 til 11,9 %.

Fra 2020 vil det bli implementert nye risikoklassifiseringsmodeller (PD modeller) i Eika gruppen. De nye modellene vil bidra til en mer stabil modell som i større grad evner å identifisere reell risiko på kundene. Dette skjer ved

- bedre datakvalitet og
- flere variabler

De nye modellene er bedre til å identifisere både gode og dårlige kunder og det forventes at dette fører til en forskyvning av kunder til gode risikoklasser. Effekten av at modellene er bedre til å identifisere svake kunder er at kunder i dårlige risikoklasser jevnt over vil få en høyere misligholdssannsynlighet (PD) enn i dagens modelle. Vi forventer at snitt PD av den grunn ikke vil bli lavere selv om andelen av kunder i lav risiko vil øke.

Garantier

72,80 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallet 76,80 %.

Garantiansvaret stilt overfor Eika Boligkreditt er holdt utenom beregningen over.

UTLÅN

	Morbank			
	2019 Beløp	%	2018 Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	66.282	0,8 %	59.388	0,7 %
Industriproduksjon	125.796	1,4 %	118.991	1,5 %
Bygg og anlegg	342.331	3,9 %	277.132	3,4 %
Varehandel, hotell/restaurant	158.382	1,8 %	168.870	2,1 %
Transport, lagring	50.358	0,6 %	52.144	0,6 %
Finans, eiendom, tjenester	1.309.387	14,9 %	1.239.189	15,4 %
Sosial og privat tjenesteyting	204.380	2,3 %	196.599	2,4 %
Offentlig forvaltning	223	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	2.257.139	25,7 %	2.112.313	26,2 %
Personkunder	6.560.028	74,8 %	5.983.660	74,3 %
Brutto utlån	8.817.167		8.095.972	
Individuelle nedskrivninger	-29.637	-0,3 %	-27.895	-0,3 %
Gruppenedskrivninger	-17.339	-0,2 %	-14.689	-0,2 %
Netto utlån til kunder	8.770.191	100,0 %	8.053.388	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	3.649.723		3.240.546	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	12.419.914		11.293.934	

Konsern

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	66.282	0,8 %	59.388	0,7 %
Industriproduksjon	125.796	1,4 %	118.991	1,5 %
Bygg og anlegg	342.331	3,9 %	277.132	3,5 %
Varehandel, hotell/restaurant	158.382	1,8 %	168.870	2,1 %
Transport, lagring	50.358	0,6 %	52.144	0,6 %
Finans, eiendom, tjenester	1.302.668	14,9 %	1.183.438	14,7 %
Sosial og privat tjenesteyting	204.380	2,3 %	196.599	2,4 %
Offentlig forvaltning	223	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	2.250.420	25,7 %	2.056.562	25,7 %
Personkunder	6.560.028	74,8 %	5.983.660	74,8 %
Brutto utlån	8.810.448		8.040.222	
Individuelle nedskrivninger	-29.637	-0,3 %	-27.895	-0,3 %
Gruppenedskrivninger	-17.339	-0,2 %	-14.689	-0,2 %
Netto utlån til kunder	8.763.472	100,0 %	7.997.638	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	3.649.723		3.240.546	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	12.413.195		11.238.184	

Morbank

Utlån fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Nedre Telemark	6.095.326	69,1 %	5.818.254	71,9 %
Resten av Telemark	114.094	1,3 %	103.081	1,3 %
Oslo	1.075.457	12,2 %	849.753	10,5 %
Resten av landet	1.523.435	17,3 %	1.308.786	16,2 %
Personer bosatt i utlandet	8.855	0,1 %	16.098	0,2 %
Brutto utlån	8.817.167	100,0 %	8.095.972	100,0 %

Konsern

Utlån fordelt geografisk	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Nedre Telemark	6.088.607	69,1 %	5.774.847	71,9 %
Resten av Telemark	114.094	1,3 %	103.081	1,3 %
Oslo	1.075.457	12,2 %	849.753	10,5 %
Resten av landet	1.523.435	17,3 %	1.296.443	16,2 %
Personer bosatt i utlandet	8.855	0,1 %	16.098	0,2 %
Brutto utlån	8.810.448	100 %	8.040.222	100 %

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for morbank da det kun er små forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

MISLIGHOLD	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån					
Person	57.238	41.038	32.534	9.268	6.487
Næring	36.796	3.820	3.314	49.323	45.196
Misligholdte lån i alt	94.034	44.858	35.848	58.591	51.683
Individuelle nedskrivninger	-11.738	-10.291	-9.131	-9.133	-5.671
Netto misligholdte lån i alt	82.296	34.567	26.717	49.458	46.012

Aldersfordeling mislighold hvor det ikke er gjort tapsavsetning 31.12.

2019	0 – 30 dg	31 – 90 dg	91 – 180 dg	180 - 360 dg	Over 360 dg	Sum
						misligholdt
Personmarked			32.422	5.443	6.586	44.451
Bedriftsmarked			33.955		3.891	37.846
Sum	-	-	66.377	5.443	10.477	82.297

Fordeling av misligholdte lån		2019	2018
Personmarked		57.238	41.038
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske			
Industriproduksjon			
Bygg og anlegg		61	340
Varehandel, hotell/restaurant		2.037	2.927
Transport, lagring		150	553
Finans, eiendom, tjenester		34.404	-
Sosial og privat tjenesteyting		144	-
Offentlig forvaltning			
Diverse næringer			
Misligholdte lån i alt		94.034	44.858
Tapsutsatte lån		2019	2018
Øvrige tapsutsatte lån i alt		29.082	31.569
Individuelle nedskrivninger		-17.899	-17.604
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt		11.183	13.965

Individuelle nedskrivninger på utlån		2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.		27.895	33.629
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning		117	-3.477
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuell nedskrivning			
Økte individuelle nedskrivninger i perioden		1.168	6.139
Nye individuelle nedskrivninger i perioden		1.384	1.500
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden		-927	-9.896
Individuelle nedskrivninger 31.12.		29.637	27.895

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån		2019	2018
Personmarked		8.524	8.870
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske		-	-
Industriproduksjon			
Bygg og anlegg		-	1.673
Varehandel, hotell/restaurant		-	-
Transport, lagring		-	-
Finans, eiendom, tjenester		20.558	13.563
Sosial og privat tjenesteyting		-	6.330
Diverse næringer		-	1.133
Tapsutsatte lån i alt		29.082	31.569

Individuelle nedskrivninger på utlån – fordelt på person/næring		2019	2018
Personmarked		13.751	12.293
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske		-	-
Industriproduksjon		-	-
Bygg og anlegg		54	773
Varehandel, hotell/restaurant		1.666	1.312
Transport, lagring		150	400
Finans, eiendom, tjenester		14.016	12.601
Diverse næringer		-	516
Offentlig forvaltning			
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt		29.637	27.895

Nedskrivninger på grupper av utlån		2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.		14.689	10.664
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån		2.650	4.025
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.		17.339	14.689

Tapskostnader utlån/garantier	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.742	-5.734
Periodens endring i gruppeavsetninger	2.650	4.025
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	4.908	3.524
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	247	2.346
Periodens renteinntekter som reduserer tap	-966	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-33	-997
Periodens tapskostnader	8.548	3.163

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2020 vil holde seg på et lavt nivå noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Stabilt lav arbeidsledighet bidrar også til dette. Forventede tap for private engasjement antas å bli på dagens lave nivå, mens tap for bedriftsmarkedet forventes å være på normalt nivå i 2020.

Basert på vår kunnskap og oppfølging av utlånsporteføljen, erfaringstall fra finansnæringen og makroøkonomiske utsikter, forventes det at fremtidige tap på næringslivsporteføljen vil tilpasse seg bankens normalnivå fremover. Det gjøres imidlertid oppmerksom på den generelle usikkerhet som er knyttet til slike prognoser. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

Gruppevise nedskrivninger

Gruppevise nedskrivninger foretas på grupper av utlån med tilnærmet like risikoegenskaper. Bankens utlån er inndelt i ulike risikoklasser i samsvar med bankens risikoklassifiseringssystem. Med utgangspunkt i risikoklassene innenfor PM og BM samt tilhørende relevant statistisk materiale, blir gruppevise nedskrivninger beregnet i relevante modeller.

Fra 2020 vil bankens nedskrivninger beregnes etter reglene i IFRS 9. Dette vil si at dagens gruppevise nedskrivninger erstattes av et beregnet tapsnivå basert på forholdet mellom misligholdssannsynlighet (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Bankens foreløpige beregninger tilsier et noe forhøyet avsetningsnivå i 2020, men nye risikoklassifiseringsmodeller som omtalt over gjør at effekten samlet blir liten.

NOTE 3 – Kapitaldekning

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggs kapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12,5 % og til kapitaldekning 16,0 %.

Ut over minimumskrav har banken et Pilar II krav på 3,5% som skal holdes i ren kjernekapital.

Samlede krav blir da:

- Ren kjernekapital 16,0%
- Kjernekapital 17,5%
- Ansvarlig kapital 19,5%

Som følge av utbruddet av Covid-19 har myndighetene iverksatt tiltak for at bankene skal kunne låne ut penger til virksomheter som trenger ekstra tilførsel av kapital i forbindelse med virusutbruddet. Finansdepartementet har 13. mars 2020 redusert bankenes krav til motsyklisk kapitalbuffer fra 2,5 til 1 %.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer. Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.

Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %. Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.

Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantsikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.

Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Lån til SMB-markedet gis en risikovekt på 75 % mens øvrige eiendeler ut over kontanter (0% risikovekt) har i hovedsak risikovekt på 100%.

Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har i hovedsak risikovekt på 100 %.

Utsatt skattefordel rapporteres med 250 % risikovekt. Tidligere måtte utsatt skattefordel som gjelder midlertidige forskjeller trekkes fra i ren kjernekapital.

Risikovekting av institusjoner er nå avhengig av motpartens offentlige rating. Tidligere ble fordringer mot institusjoner som ikke var egenkapitalposisjoner, gitt en risikovekt på 20 %.

Det er innført en ny eksponeringskategori for Egenkapitalposisjoner. Tidligere ble egenkapitalposisjoner rapportert etter type utsteder (f.eks. institusjoner eller foretak).

Det er innført en ny eksponeringskategori for fordringer med kortsiktig rating, dvs. egen rating for krav som forfaller innen 3 måneder.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for morbank da det kun er små forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken

Kapitaldekning

	2019	2018
Innbetalt egenkapital beviskapital	186.351	112.217
Overkursfond	4.474	2.255
Sparebankens fond	919.875	857.069
Gavefond	4.908	2.909
Utjevningfond	5.971	4.566
Sum egenkapital	1.121.579	979.016
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-236.725	-197.050
Sum ren kjernekapital	884.854	781.966
Fondsobligasjonslån	90.000	90.000
Fradag i tilleggskapital	-	-
Sum kjernekapital	974.854	871.966
Ansvarlig lån	110.000	100.000
Fradag i tilleggskapital	-	-
Netto ansvarlig kapital	1.084.854	971.966

	2019	2018
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	15.866	11.549
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	25.383	45.712
Foretak	484.839	545.963
Massemarked	325.785	83.048
Pantsikkerhet eiendom	3.512.559	3.310.312
Forfalte engasjementer	100.415	41.669
Obligasjoner med fortrinnsrett	54.479	50.251
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	-	-
Andeler i verdipapirfond	34.743	32.312
Egenkapitalposisjoner	194.724	187.151
Øvrige engasjementer	115.796	251.059
CVA-tillegg	-	-
Gruppenendskrivninger	-	-
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	4.864.589	4.559.026
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	387.236	312.010
Sum beregningsgrunnlag	5.251.825	4.871.036
Kapitaldekning i %	20,66 %	19,95 %
Kjernekapitaldekning	18,56 %	17,90 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,85 %	16,05 %
Uvektet kjernekapitalandel	9,12 %	8,92 %

Konsolidert kapitaldekning

Beregningsgrunnlag	6.706.738	6.192.362
Kapitaldekning i %	20,24 %	19,56 %
Kjernekapitaldekning %	18,12 %	17,51 %
Ren kjernekapitaldekning i %	16,39 %	15,61 %
Uvektet kjernekapitalandel	8,10 %	7,80 %

NOTE 4 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert verdipapirer i Norges Bank med en markedsverdi på 444,6 mill. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 419,7 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 65,0 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 72,59 %, mot 72,69 % året før. Innskuddsdekningen har vært stabil gjennom året, og likviditetssituasjonen vurderes som god ved utgangen av året.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for morbank da det kun er små forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter

EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	77.265	77.265
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	101.668	101.668
Utlån til kunder	24.943	52.785	300.610	1.349.212	7.089.618	-46.977	8.770.191
Obligasjoner/sertifik.	-	5.003	89.107	801.688	53.145	-	948.943
Aksjer	-	-	-	-	-	604.372	604.372
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	144.441	144.441
Sum eiendeler	24.943	57.788	389.717	2.150.900	7.142.763	880.769	10.646.880

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	25.941	25.941
Innskudd fra kunder	-	734.072	-	-	-	5.667.133	6.401.205
Obligasjonsgjeld	-	-	474.000	2.350.000	-	1.258	2.825.258
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	90.000	-	90.000
Innskutt egenkapital	-	-	-	-	-	190.825	190.825
Ansvarlig lån	-	-	-	-	110.000	-	110.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	72.896	72.896
Egenkapital	-	-	-	-	-	930.754	930.754
Sum gjeld og egenkapital	-	734.072	474.000	2.350.000	200.000	6.888.807	10.646.880

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, NSFR, innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer, som for eksempel LCR og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra stressede forutsetninger kan beregne hvor lenge bankens likviditetsreserve holder uten ny ekstern finansiering.

NOTE 5 – Renterisiko

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Netto renterisiko beregnet på de forskjellige balansepostene per nyttår viser en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på 2,2 mill. ved årets slutt. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for morbank da det kun er små forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter EIENDELER

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	77.265	77.265
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	101.668	101.668
Utlån til kunder			4.159	48.857	11.080	8.706.095	8.770.191
Obligasjoner/sertifik.	151.851	797.092	-	-	-	-	948.942
Aksjer	-	-	-	-	-	604.372	604.372
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	144.441	144.441
Sum eiendeler	151.851	797.092	4.159	48.857	11.080	9.633.842	10.646.880

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1–3 mnd.	3–12 mnd.	1–5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.						25.941	25.941
Innskudd fra kunder						6.401.205	6.401.205
Obligasjonsgjeld	1.524.000	1.300.000	-	-	-	1.258	2.825.258
Fondsobligasjoner		90.000				-	90.000
Ansvarlig lån	60.000	50.000				-	110.000
Innskutt egenkapital						190.825	190.825
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	72.896	72.896
Egenkapital	-	-	-	-	-	930.754	930.754
Sum gjeld og egenkapital	1.584.000	1.440.000	-	-	-	7.622.879	10.646.880

NOTE 6 – Markedsrisiko

Finansielle derivater.

Banken har 64 millioner kroner i fastrenteutlån med binding inntil 10 år. Dette utgjør 0,7 % av den totale utlånsmassen. For å nøytralisere en del av renterisikoen som er knyttet til fastrenteutlån har banken rentebytteavtaler på tilsammen 10 millioner kroner pr. 31.12.2019. Rentebytteavtalene virker nøytraliserende i forhold til rentegevinst og tap vi har på våre engasjementer med fastrenteutlån. Inntekter og kostnader fra disse avtalene resultatføres netto.

Beløp på kontrakten tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen, og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning.

Rentebytteavtalene medfører en avtale om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode. Det foreligger ingen avtaler om motregning av rentebytteavtaler.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Rentebytteavtaler utenom balansen		Nominelt beløp		Markeds-
Sikringsportefølje/Instrument	Løpetid (år)	31.12.2019	Snitt 2019	verdi
Renteswapavtaler for sikring av utån til kunder	2012-2023	10.000	10.750	-274
Samlet portefølje		10.000	10.750	-274

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds- verdi
Utstedt av det offentlige				
Stater og statsgaranterte				
Børsnotert	30.000	31.658	31.014	31.014
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	75.000	75.066	75.018	75.158
Multilaterale utviklingsbanker				
Ikke børsnoterte	260.000	276.580	272.774	272.774
Sum utstedt av det offentlige	365.000	383.304	378.806	378.946
Utstedt av andre				
Institusjoner				
Børsnoterte	25.000	25.003	25.003	25.086
Offentlig eide foretak				
Børsnoterte	-	-	-	-
Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Foretak				
Børsnoterte	5.948	5.845	1.222	1.222
Ikke børsnoterte	38	38	38	38
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	542.000	544.169	543.873	545.436
Sum utstedt av andre	572.986	575.055	570.136	571.782
Sum sertifikater og obligasjoner	937.986	958.359	948.942	950.728

AKSJER

Handel	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
	200293223	Funcom N.V.	1.800	392	24	24
	977258561	REC Silicon	450	218	1	1
	200284801	Siem Offshore	91.232	753	115	115
Sum handelsportefølje				1.363	140	140

RENTEFOND

Omløp	Org.nr	Navn	Antall andeler	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	916476043	DNB Global Treasury	67.192	60.780	60.780	61.430
	893253432	Eika Likviditet OMF	58.055	58.177	58.177	59.074
	983231411	Eika Sparebank	29.377	30.000	30.000	30.091
	983900232	Pluss Likviditet II	43.879	43.961	43.961	44.776
	975973301	Pluss Likviditet	24.764	25.000	25.000	25.083
ikke børsnotert						
Sum utstedt av rentefond			290.967	217.918	217.918	220.454

AKSJER

Omløp	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
børsnotert						
	945883294	Solstad Offshore	7.518	76	7	7
	882811972	Havila Shipping	2.756	66	8	8
	200413679	Prosafe	10.019	250	21	21
	200340310	Romreal	952	491	2	2
	200284801	Siem Offshore	90.000	298	114	114
	937891334	Sparebanken Telemark	877	100	100	114
ikke børsnotert						
	890687792	Aberdeen Eiendomsfond Asia	8.750	89	7	7
	986144706	Easybank	4.409.380	50.188	50.188	52.460
	991374426	Norvestor v Alpha	134	753	670	670
	937894260	Østre Agder Sparebank	3.800	399	399	399
	918272488	Eika Feeder	1.280	3.189	3.189	3.189
	996964612	Nordic Private Equity	5.280	5.431	5.455	6.336
	997384253	Norgesinvestor Opportunities II	20.000	840	840	1.088
	988008842	Norgesinvestor Proto	20.000	2.000	2.000	3.148
	991478272	Prime Property Croatia I	100.000	600	10	10
	891052642	German Property	47.000	85	85	376
	991669884	North Bridge Opportunities	15.800	466	84	84
		NBNP 2	41.551	703	703	1.537
		Visa C	1.381	631	631	9.114
	992.394.781	Emerging Europe Land Development	50.000	505	3	3
	937.896.581	Hjelmeland Sparebank	29.842	3.283	3.283	3.283
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	12.806	1.281	1.281	1.281
Sum omløpsaksjer			4.879.126	71.724	69.080	83.251

Anlegg	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi
ikke børsnotert			
979319568 Eika Gruppen AS	707.082	63.477	63.477
885621252 Eika BoligKreditt AS	48.768.625	206.794	206.794
916148690 Sparebankmaterieill	180	18	18
979391285 Eiendoms kreditt	14.000	1.470	1.470
977515157 BTV Fond	2.050	2.410	2.410
921859708 Eika VBB	3.346	10.350	10.350
SDC AF 1993 H. A	7.088	3.186	3.186
Sum ikke børsnoterte	49.502.371	287.705	287.706
Sum anleggsaksjer	49.502.371	287.705	287.706
Sum verdipapirer med variabel avkastning	54.672.464	577.347	574.844

Endringer i 2019

	Anleggsaksjer
Inngående balanse	236.775
Tilgang 2019	50.946
Avgang 2019	-15
Utgående balanse	287.706

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2019	2018	
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	-	821	
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-838	-417	
Kursregulering obligasjoner	-3.744	-4.174	
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-4.582	-3.770	-
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	1.362	1.077	
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-2	-467	
Kursregulering aksjer og andeler	6.013	-3.874	
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	7.373	-3.264	-
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	2.441	1.801	
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	5.232	-5.233	-

Banken har andeler i 5 rentefond. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter.

NOTE 7 – Andre rentekostnader

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet garanterer for tap inntil kr 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte. I 2019 ble det som i 2018 innbetalt avgift til Bankenes Sikringsfond.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

	2019	2018
Avgift til Sikringsfondet	5.464	4.842
Sum andre rentekostnader	5.464	4.842

Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

	2019	2018
Ansvarlig lånekapital	4.328	3.867
Fondsobligasjoner	4.534	4.470
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånekapital	8.862	8.337

Banken har et ansvarlig lån på kr 50 mill. som er utstedt 17.09.2019. Rentebetingelsen på lånet er 3 mndr. NIBOR + 1,80 % og et ansvarlig lån på kr 60 mill. som er utstedt 20.10.2016. Rentebetingelsen er 3 mndr. NIBOR + 2,70 %.

Banken har et fondsobligasjonslån på kr 60 mill. som er utstedt 09.03.2018. Rentebetingelsen er 3 mndr. NIBOR + 3,40 % og et fondsobligasjonslån på kr 30 mill. som er utstedt 19.12.2017. Rentebetingelsen er 3 mndr. NIBOR + 3,60 %.

NOTE 8 – Provisjonsinntekter og provisjonskostnader

	Morbank		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Provisjonsinntekter				
Garantiprovisjon	1.260	1.047	1.260	1.047
Formidlingsprovisjon	2.294	2.740	2.294	2.740
Betalingsformidling	12.407	11.994	12.407	11.994
Verdipapirforvaltning og -omsetning	2.534	2.424	2.534	2.424
Provisjon Eika Boligkreditt	16.934	14.030	16.934	14.030
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	10.152	8.892	10.152	8.892
Provisjon eiendomsmegling			26.633	27.108
Andre provisjons- og gebyrinntekter	3.734	1.884	3.734	1.884
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	49.315	43.011	75.948	70.119
Provisjonskostnader				
Transaksjonsavgifter og lignende	2.362	2.681	2.362	2.681
Betalingsformidling, interbankgebyrer	329	361	329	361
Andre provisjonskostnader	395	473	395	473
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	3.086	3.515	3.086	3.515

NOTE 9 – Pensjon

Banken har innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Innskuddsordningen er i tråd med lov om Obligatorisk Tjenestepensjon (OTP). Årlige innskudd utgjør 7% av lønn mellom 0-7,1G og 25,1% for lønn mellom 7,1-12G. Årlig kostnad tilsvarer årlig premie. De ansatte er også innmeldt i Fellesordning for AFP. Årlig premie utgjør for tiden 2,5% av lønn mellom 1-7,1G. Ordningen er behandlet som en innskuddsordning der årlig kostnad tilsvarer årets premie.

Utover disse to innskuddsordningene har banken en lukket ytelsesbasert pensjonsordning for pensjonister. Banken garanterer en årlig minsteregulering av pensjonen i denne ordningen. Beregning av forpliktelse og kostnad utført av aktuar.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det er små forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

	Morbank	
	2019	2018
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Forventet avkastning	2,00 %	2,75 %
Pensjonsregulering	1,20 %	1,20 %
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet	2019	2018
Innskuddsbasert tjenestepensjon	3.453	2.588
OTP for datterselskapene		
Fellesordningen for AFP	716	665
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	4.169	3.253
Pensjonskostnader ytelsesbasert ordning	11	645
Sum pensjonskostnader	4.180	3.898
Beløp mot OCI/direkte mot egenkapital i perioden		
Estimatavvik tap (gevinst) – endring diskonteringsrente	1.254	-462
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) DBO	376	62
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) pensjonsmidler	-200	-85
Fonds- og rentegaranti kostnader	163	168
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot OCI/egenkapitalen	1.593	-317
Netto beløp i regnskapsført i balanseregnskapet inkl. arbeidsgiveravgift (AGA)	2019	2018
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	388	-169
Årets pensjonskostnad ytelsesbasert ordning	-11	-645
Pensjonsutbetalinger over egen drift	652	885
Estimatavvik (tap) / gevinst	-1.593	317
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-564	388

	Konsern	
	2019	2018
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	1,80 %	2,60 %
Forventet avkastning	2,00 %	2,75 %
Lønnsregulering	2,50 %	2,25 %
G-regulering	2,50 %	2,25 %
Pensjonsregulering	1,20 %	1,20 %
Arbeidsgiveravgift-sats	14,10 %	14,10 %
Spesifikasjon av netto pensjonskostnad i resultatregnskapet	2019	2018
Innskuddsbasert tjenestepensjon	3.453	2.588
OTP for datterselskapene	423	557
Fellesordningen for AFP	716	665
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	4.592	3.810
Pensjonskostnader ytelsesbasert ordning	11	645
Sum pensjonskostnader	4.603	4.455
Beløp mot OCI/direkte mot egenkapital i perioden		
Estimatavvik tap (gevinst) – endring diskonteringsrente	1.254	-462
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) DBO	376	62
Estimatavvik tap (gevinst) – Endring annet (experience) pensjonsmidler	-200	-85
Fonds- og rentegaranti kostnader	163	168
Estimatavvik tap (gevinst) i perioden ført mot OCI/egenkapitalen	1.593	-317
Netto beløp i regnskapsført i balanseregnskapet inkl. arbeidsgiveravgift (AGA)	2019	2018
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler i periodens begynnelse	388	-169
Årets pensjonskostnad ytelsesbasert ordning	-11	-645
Pensjonsutbetalinger over egen drift	652	885
Estimatavvik (tap) / gevinst	-1.593	317
Netto (pensjonsforpliktelser)/ midler ved periodens slutt	-564	388

NOTE 10 – Lønns- og administrasjonskostnader

	Morbank		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Lønn til ansatte	45.464	40.271	56.843	63.138
Pensjoner	4.180	3.898	4.603	4.455
Sosial kostnader	10.194	9.757	11.838	13.023
Resten av administrasjonskostnader	44.847	39.771	44.847	39.771
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	104.685	93.697	118.131	120.387
Antall ansatte pr 31.12.	66,0	64,0	79,0	95,0
Antall årsverk pr 31.12.	61,4	60,0	74,4	91,0
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	61,4	60,0	74,4	91,0

NOTE 11 – Lån og ytelser

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerenter og myndighetenes normrente.

Samlede rentesubsidierte rentevilkår: 1 351 596 kr.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Det er gjort avtale med adm. banksjef om gjensidig oppsigelsesfrist på 6 måneder. Utover dette er det ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til adm. banksjef eller til styrets leder. Banksjefen inngår ikke i noen bonusordning.

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Jan Kleppe Adm. banksjef	1.808	183	239	2.230	3.772
Øvrig kjerneledergruppe	5.259	652	716	6.627	13.156
Roger Sandvik Ass.banksjef					
Siw Mediaas Banksjef Personmarked					
Gjertrud Sannes Grimsrud Administrasjonssjef					
Jon-Guste Pedersen Banksjef Forretningsutvikling					
Joakim Fjellvang Hanssen Banksjef Bedriftsmarked					
Sum ledende ansatte	7.067	835	955	8.857	16.928
Styre					
Roy Vike Vandheim , styreleder	131			131	0
Tor Markussen, nesteleder	143			143	905
Kersti Solheim , styremedlem	65			65	-
Astri Ellegård Jacobsen , styremedlem	103			103	7.035
Morten Andresen , styremedlem	70			70	-
Kjersti R.Larsen , ansattes repr.	80	48	67	195	260
Arild Bohlin, ansattes repr.	72	50	90	212	1.514
Samlede ytelser og lån til styret	664	98	157	919	9.714
Representantskap					
Grunde Olsen , leder	33			33	784
Magnar Kleiven , nesteleder	15			15	2.001
Øvrige medlemmer i representantskapet	136				
Samlede ytelser og lån til representantskapet	184	-	-	48	2.785

Ansatterepresentanter er oppført med kun styrehonorarer.

NOTE 12 – Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Morbank				
	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2019	18.403	107.708	940	127.051
Tilgang	1.235	5.990		7.225
Kostpris 31.12.2019	19.638	113.698	940	134.276
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	10.642	36.341		46.983
Årsavskrivninger	1.447	4.477		5.924
Avskrivninger 31.12.2019	12.089	40.818		52.908
Bokført verdi 31.12.2019	7.549	72.880	940	81.368

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid	Balanseført
			areale m ²	verdi 31.12
Kirkegaten 26, Kragerø	Forretning/kontor	2.105	435	61.850
Svinehaugen 11, Vinje	Hytte	100	0	730
Skien, Arendal, Norddirektbank, Bamble				7.800
Stabbestadd Leilighet				2.500
Sum		2.205	435	72.880
Vinje og Bjørkelokka	Tomt			940
Sum				73.820

Konsern				
	Maskiner, inventar og transportmidler	Bygninger	Tomt	Sum
Kostpris 01.01.2019	18.443	117.413	6.517	142.373
Tilgang	1.235	6.168		7.403
Kostpris 31.12.2019	19.678	123.581	6.517	149.776
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	10.642	37.230		47.872
Årsavskrivninger	1.455	4.976		6.431
Avskrivninger 31.12.2019	12.097	42.206		54.304
Bokført verdi 31.12.2019	7.581	81.375	6.517	95.472

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m ²	Herav utleid	Balanseført
			areale m ²	verdi 31.12
Kirkegaten 26, Kragerø	Forretning/kontor	2.105	435	61.850
Svinehaugen 11, Vinje	Hytte	100	0	730
Skien, Arendal, Norddirektbank, Bamble				7.800
Stabbestadd Leilighet				2.500
Svensknuten Eiendom AS	Industribygg og tomt	2.563	2.563	14.072
Sum		4.768	2.998	86.952
Vinje og Bjørkelokka	Tomt			940
Sum				87.892

NOTE 13 – Spesifikasjon av andre driftskostnader

Morbanken		
	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	2.596	2.475
Godtgjørelse til ekstern revisor inkl mva.	1.093	746
Leie av lokaler	3.193	3.128
Maskiner, inventar og transportmidler	1.289	1.092
Eksterne tjenester	98	101
Forsikringer	208	233
Ordinære tap	182	98
Eiendeler overtatt ved inn drivelse	230	751
Kostnader ved eiendomsmegling		
Varekjøp		
Andre driftskostnader	2.095	1.995
Sum andre driftskostnader	10.983	10.619
Spesifikasjon av godtgjørelse til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	622	549
Attestasjon	49	36
Skatterådegivning	166	
Andre tejenster utenfor revisjon	256	161
Sum godtgjørelse til ekstern revisor inkl. mva	1.093	746

Konsern		
	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	2.842	3.146
Godtgjørelse til ekstern revisor inkl mva.	1.387	1.212
Leie av lokaler	4.170	4.071
Maskiner, inventar og transportmidler	1.834	2.085
Eksterne tjenester	1.687	1.729
Forsikringer	397	539
Ordinære tap	2.726	98
Eiendeler overtatt ved inn drivelse	230	751
Kostnader ved eiendomsmegling	7.524	8.689
Varekjøp		15.556
Andre driftskostnader	3.057	7.947
Sum andre driftskostnader	25.853	45.824
Spesifikasjon av godtgjørelse til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	855	718
Attestasjon	49	36
Skatterådegivning	166	
Andre tejenster utenfor revisjon	317	458
Sum godtgjørelse til ekstern revisor inkl. mva	1.387	1.212

NOTE 14 – Skattekostnad

	Morbanken		Konsern		
	2019	2018	2019	2018	
Beregning av betalbar skatt					
Resultat før skattekostnad	103.642	78.235	100.002	72.608	
Permanente forskjeller	-19.218	-2.703	-14.237	-4.158	
Endring midlertidige forskjeller	963	-1.427	951	6.192	
Anvendelse av fremførbart underskudd	-	-	-305	-2.900	
Avgitt konsernbidrag	-1.800	-3.416	-	-	
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	83.587	70.689	86.411	71.741	
Betalbar skatt på årets årets skattepliktig inntekt 25 % / 22% / 23%	20.897	17.672	21.518	17.914	
Skattekostnad	2019	2018	2019	2018	
Betalbar skatt for årets resultat	21.347	18.525	22.096	18.768	
Endring utsatt skatt	-622	-610	-1.159	-2.245	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-617	-	-652	2.060	
Formuesskatt	1.546	1.585	1.546	1.585	
Endring i utsatt skatt ført mot EK	398	-	398	-	
Sum skattekostnad	22.051	19.500	22.229	20.169	
Betalbar skatt fremkommer som følger:					
Formuesskatt	1.546	1.585	1.546	1.585	
Inntektsskatt	20.897	17.672	21.518	17.914	
Differanse mellom 25% og 22% / 23 %	54	68	54	68	
Sum betalbar skatt	22.496	19.326	23.118	19.568	
Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2019	2018	2019	2018
Anleggsmidler	414	-3342	-2.928	-3074	-2.217
Fremførbart underskudd	-	0	-	-1125	-21.880
Netto pensjonsmidler	564	-564	-	-564	-
Gevinst og tapskonto	-15	-58	-73	-383	-479
Obligasjoner og andre verdipapirer	1.527	-9.983	-8.456	-9.983	-8.456
Andre forskjeller	-	-	596	-	1.660
Inngår ikke i beregningen av utsatt skatt	-	-	-	-	698
Grunnlag utsatt skatt+ / utsatt skattefordel-	2.490	-13.946	-10.860	-15.128	-30.673
Bokført utsatt skattefordel (-) / utsatt skatt (+)	622	-3.487	-2.715	-3.747	-7.072
Endring i skattesats	-	-	-	-	-
Sum bokført utsatt skattefordel	-3.487	-2.715	-3.747	-7.072	-7.072
			Morbanken	Konsern	
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats			2019	2019	
25% skatt av resultat før skatt			25.911	25.001	
25% skatt av permanente forskjeller			-4.804	-3.559	
25% av endring forskjeller knyttet til obl.og aksjer utenfor frikattmetoden			-382	-382	
For mye/lite avsatt skatt tidligere år			-617	-652	
Formuesskatt			1.546	1.546	
Endring utsatt skatt ført mot EK			398	398	
Effekt av ulik skattesats i konsernet (25 % / 22%)			-	-122	
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap			22.051	22.229	

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12 Skatt på avgitt konsernbidrag som er ført som økt kostpris på aksjer i andre selskaper, og skatt på mottatt konsernbidrag som er ført direkte mot egenkapitalen, er ført direkte mot skatt i balansen (føringen skjer mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har hatt virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har hatt virkning på utsatt skatt.

NOTE 15 – Kontanter og innskudd i Norges Bank

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken

	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	10.523	10.662
Kontanter i utenlandske valutasorter	1.059	1.037
Innskudd i Norges Bank	65.684	65.124
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	77.265	76.822

NOTE 16 – Overtatte eiendeler

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Overtatte eiendeler	2019	2018
Boligeiendommer	17.116	17.116
Næringseiendommer	9.670	13.170
Aksjer	1.440	1.440
Sum overtatte eiendeler	28.226	31.726

NOTE 17 – Eierinteresser i tilknyttede selskaper og konsernselskaper

Selskaps navn	Kontor-kommune	Type	Selskaps-kapital	Antall aksjer	Eier/stemme andel	Total EK 2019	Resultat 2019
Investmar AS	Kragerø	Datter	6.540	5.450	100 %	7.754	-400
Agder Meglerinvest AS	Kragerø	Tilknyttet	8.393	5.000	49 %	8.139	-254
Skien Eiendomsmegling AS	Skien	Datter	1.400	600	100 %	721	132
Grenland Eiendomsmegling AS	Bamble	Datter	400	400	51 %	1.196	661
Telemarksmeglere AS	Kragerø	Tilknyttet	138	138	46 %	2.871	468
Svenskuten Eiendom AS *	Kragerø	Datter	1.334	30	100 %	10.432	567

*Selskaps tall er foreløpige tall basert på ikke revidert regnskap.

OVERSIKT OVER MELLOMVÆRENDE

Selskaps navn	Gjeld 2019	Gjeld 2018	Konsernbidrag 2019	Konsernbidrag 2018	Fordring 2019	Fordring 2018
Investmar AS	7.566	19.676	1.800	3.537	-	-
Agder Meglerinvest AS	386	1.128	-	-	10.633	11.072
Skien Eiendomsmegling AS	137	283	-	-	60	-
Grenland Eiendomsmegling AS	-	1.946	-	-	-	-
Telemarksmeglere AS	2.112	2.133	-	-	-	-
Svenskuten Eiendom AS	2.311	-	-	-	7.002	-

NOTE 18 – Gjeld til kredittinstitusjoner og innskudd fra andre kunder

Morbank				
Gjeld og gjennomsnittlig rente :	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfr	25.941		25.060	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfr	-		-	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	25.941	1,51 %	25.060	1,23 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	5.508.049		5.219.860	
Med avtalt løpetid	893.157		665.191	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	6.401.206	1,34 %	5.885.051	1,21 %

Morbank				
Innskudd fra kunder	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	4.430.458	69,2 %	4.179.549	70,9 %
Utlandet	110.657	1,7 %	196.129	3,3 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	81.657	1,3 %	62.388	1,1 %
Industriproduksjon	72.140	1,1 %	64.434	1,1 %
Bygg og anlegg	121.811	1,9 %	108.932	1,9 %
Varehandel, hotell/restaurant	94.706	1,5 %	104.104	1,8 %
Transport, lagring	36.619	0,6 %	41.933	0,7 %
Finans, eiendom, forretningsmessige	669.540	10,5 %	583.186	9,9 %
Sosial og privat tjenesteyting	423.524	6,6 %	395.370	6,7 %
Offentlig forvaltning	360.095	5,6 %	149.026	2,5 %
Sum innskudd	6.401.206	100,00 %	5.885.051	100,00 %
Innskudd	2018	%	2018	%
Nedre Telemark	4.586.893	71,6 %	4.119.967	69,9 %
Resten av Telemark	88.255	1,4 %	64.719	1,1 %
Oslo	615.797	9,6 %	599.603	10,2 %
Resten av landet	999.604	15,6 %	904.633	15,4 %
Personer bosatt i utlandet	110.657	1,7 %	196.129	3,3 %
		0,0 %		0,0 %
		0,0 %		0,0 %
Sum innskudd	6.401.206	100,00 %	5.885.051	100,00 %

Konsern

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	25.941		25.060	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		0	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	25.941	1,51 %	25.060	1,23 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	5.497.947		5.202.605	
Med avtalt løpetid	893.157		665.191	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	6.391.104	1,34 %	5.867.796	1,21 %

Konsern

Innskudd fra kunder	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Lønnstakere og lignende	4.430.458	69,3 %	4.179.549	71,2 %
Utlandet	110.657	1,7 %	196.129	3,3 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	81.657	1,3 %	62.388	1,1 %
Industriproduksjon	72.140	1,1 %	64.434	1,1 %
Bygg og anlegg	121.811	1,9 %	108.932	1,9 %
Varehandel, hotell/restaurant	94.706	1,5 %	104.104	1,8 %
Transport, lagring	36.619	0,6 %	41.933	0,7 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjene:	659.438	10,3 %	565.932	9,6 %
Sosial og privat tjenesteyting	423.524	6,6 %	395.370	6,7 %
Offentlig forvaltning	360.095	5,6 %	149.025	2,5 %
Sum innskudd	6.391.104	100,00 %	5.867.796	100,00 %
Innskudd				
	2018		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Nedre Telemark	4.576.791	71,6 %	4.104.143	69,9 %
Resten av Telemark	88.255	1,4 %	64.719	1,1 %
Oslo	615.797	9,6 %	599.603	10,2 %
Resten av landet	999.604	15,6 %	903.202	15,4 %
Personer bosatt i utlandet	110.657	1,7 %	196.129	3,3 %
		0,0 %		0,0 %
		0,0 %		0,0 %
Sum innskudd	6.391.104	100,00 %	5.867.796	100,00 %

NOTE 19 – Gjeld opptatt ved utstedelse av obligasjoner

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Utestående pr 31.12.2019	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010782824	24.01.2017	24.04.2020	174.000	173.748		2,53 %
NO0010790504	05.04.2017	05.10.2020	300.000	299.954		2,47 %
NO0010795909	07.06.2017	07.06.2021	300.000	300.156		2,52 %
NO0010807175	03.10.2017	03.10.2022	350.000	350.261		2,57 %
NO0010813918	09.01.2018	10.01.2022	350.000	350.367		2,50 %
NO0010825078	13.06.2018	13.09.2021	350.000	350.053		2,37 %
NO0010839327	13.12.2018	13.06.2022	300.000	300.749		2,55 %
NO0010851991	09.05.2019	09.05.2023	350.000	350.235		2,42 %
NO0010866577	18.10.2019	18.04.2024	350.000	349.736		2,42 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			2.824.000	2.825.259		
Fondsobligasjon						
NO0010818172	09.03.2018	evigvarende	60.000	60.000		5,22 %
NO0010812415	19.12.2017	evigvarende	30.000	30.000		5,47 %
Sum fondsobligasjonslån			90.000	90.000		
Ansvarlig lån						
NO0010776669	20.10.2016	20.10.2026	60.000	60.000		4,50 %
NO0010863731	17.09.2019	17.09.2029	50.000	50.000		3,65 %
Sum ansvarlig lån			110.000	110.000		

Banken har i 2019 betalt en gjennomsnittlig rente på 2,11 % sertifikat- og obligasjonslån, 4,98 % på fondsobligasjonslån og 3,77 % på ansvarlig lån.

NOTE 20 – Spesifikasjon av annen gjeld

	Morbank		Konsern	
	2019	2018	2019	2018
Annen gjeld				
Bankremisser	736	706	736	706
Betalingsformidling	748	752	748	752
Skyldige offentlige avgifter	145	154	1.159	2.851
Betalbar skatt	22.496	19.326	23.118	19.568
Skattetrekk	2.189	610	2.189	610
Leverandørgjeld	5	82	439	4.420
Utbytte	11.188	7.518	11.511	7.959
Gaver	3.000	2.000	3.000	2.000
Annen gjeld ellers	7.099	15.568	8.184	13.379
Konsernbidrag	1.800	27.016	-	-
Sum annen gjeld	49.406	73.732	51.084	52.245

NOTE 21 - Egenkapital

Morbank

	Innskutt egenkapital	Overkurs	Spb. fond	Gavefond	Utjevn.fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	112.217	2.255	857.069	2.909	4.565	979.015
Utbetalte gaver						-
Endring i estimatavik pensjoner direkte mot egenkapitalen			-1.592			-1.592
Endring utsatt skatt			398			398
Årets innskutt egenkapital	74.134	2.220				76.354
Årsoppgjørdisposisjoner			63.998	2.000	1.406	67.404
Egenkapital 31.12.2019	186.351	4.475	919.873	4.909	5.971	1.121.579

	2019	2018
Overført til gaver og gavefond	5.000	2.500
Overført til utjevningsfond	1.405	3
Overført til Sparebankens fond	63.998	48.709
Overført til utbytte	11.188	7.518
Sum	81.591	58.730

Konsern

	Innskutt egenkapital	Spb. fond	Gavefond	Utjevn.fond	Annen egenkapital	Sum egenkapital majoritet	Egenkapital minoritet	Sum egenkapital konsern
Egenkapital 01.01.2019	114.472	857.069	2.909	4.565	-2.556	976.459	3.706	980.166
Utbetalte gaver						-		-
Endring i estimatavik pensjoner direkte mot egenkapitalen		-1.592				-1.592		-1.592
Endring utsatt skatt		398				398		398
Årets innskutt egenkapital	76.354					76.354		76.354
Utgang minoritet						-	-2.026	
Utbytte til minoritet						-	-323	-323
Årsoppgjørdisposisjoner		63.998	2.000	1.406	-3.049	64.355	-770	63.585
Egenkapital 31.12.2019	190.826	919.873	4.909	5.971	-5.605	1.115.974	586	1.116.560

	2019	2018
Overført til gaver og gavefond	5.000	2.500
Overført til utjevningsfond	1.406	3
Overført til Sparebankens fond	63.998	48.709
Overført til utbytte	11.188	7.518
Konsernposter	-3.818	-6.290
Sum	77.773	52.439

NOTE 22 – Garantiansvar

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterium at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for 3 649,7 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterede tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 17 %. EBK har ikke offentliggjort evt. emisjonsbeløp for 2020.

I nedenstående tabeller er det kun vist oversikt for konsern da det ikke er forskjeller mellom konserntall og tall for morbanken.

Garantiansvar	2019	2018
Betalingsgarantier	29.727	28.273
Kontraktsgarantier	23.042	24.427
Andre garantier	550	550
Samlet garantiansvar overfor kunder	53.319	53.250
Garanti overfor Eika Boligkreditt	50.057	59.037
Sum garantiansvar	103.376	112.287
Garanti til Bankenes Sikringsfond	-	-

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken overtar misligholdte lån fra Eika Boligkreditt. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholds sannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 36,5 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Garantier til Eika Boligkreditt AS	2019	2018
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	13.560	26.632
Tapsgaranti	36.497	32.405
Samlet garantiansvar overfor Eika Boligkreditt AS	50.057	59.037

Garantier fordelt geografisk	2019		2018	
Nedre Telemark	44.768	43,3 %	45.119	40,2 %
Resten av Telemark	483	0,5 %	290	0,3 %
Oslo	1.192	1,2 %	1.192	1,1 %
Resten av landet	6.876	6,7 %	6.649	5,9 %
Garanti overfor Eika Boligkreditt	50.057	48,4 %	59.037	52,6 %
Sum garantier	103.376	100,00 %	112.287	100,00 %

NOTE 23 – Nøkkeltall morbank

Nøkkeltallene er for morbank og at det ikke er vesentlige forskjeller mellom mor og konsern.

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	2019	2018
Resultat		
Kostnader i % av inntekter	52,01 %	57,60 %
Egenkapitalavkastning*	7,71 %	6,24 %
Netto rentemargin hittil i år	1,60 %	1,49 %
Resultat per egenkapitalbevis	6,75	6,70
Bokført verdi per egenkapitalbevis	111,60	112,78
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	25,59 %	26,09 %
Andel av utlån til EBK av totale utlån på balansen	35,57 %	35,13 %
Innskuddsdekning	72,59 %	72,69 %
<i>* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert</i>		
Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert		
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	16,85 %	16,05 %
Kjernekapitaldekning	18,56 %	17,90 %
Kapitaldekning	20,66 %	19,95 %
Uvektet kjernekapital	9,12 %	8,92 %
Konsolidert kapitaldekning		
Ren kjernekapitaldekning	16,39 %	15,81 %
Kjernekapitaldekning	18,12 %	17,73 %
Kapitaldekning	20,24 %	19,81 %
Uvektet kjernekapital	8,10 %	7,80 %
Likviditet		
LCR	175	149
NSFR	140	134

NOTE 24 - Egenkapitalsbevis

Nøkkel tall egenkapitalbevis	2019	2018
Eierbrøk	17,55 %	12,16 %
Resultat per EK bevis	6,75	6,70
Bokført EK per EK bevis (inkl. utbytte)	111,60	112,78
Utbytte per EK bevis	6,00	6,70

20 største egenkapitalbevis eiere	Antall EK-bevis	Eierandel
Babord AS	94.211	5,1 %
Fredensborg AS	84.112	4,5 %
Atle Haugen	64.225	3,4 %
Haukelifjell Utvikling AS	51.610	2,8 %
Mesco AS	42.229	2,3 %
Geir Atle Kvamme	37.050	2,0 %
Gardo Invest AS	35.938	1,9 %
Preciso Holding AS	31.724	1,7 %
Halvor Brekke	28.905	1,6 %
Maro International Trading	28.255	1,5 %
Timotei AS	24.000	1,3 %
Gossa Invest AS	22.300	1,2 %
Einar Christian Grüner Hegge	20.620	1,1 %
MA-Invest AS	20.287	1,1 %
Haukvik AS	20.000	1,1 %
John Bråthen Invest AS	19.359	1,0 %
Ragnar Isaksen	19.312	1,0 %
Frednes Consult AS	18.919	1,0 %
Heine Pedersen	18.200	1,0 %
Kristine Danielsen AS	16.665	0,9 %
Sum 20 største eiere	697.921	37,4 %
Øvrige 540 eiere	1.166.763	62,6 %
Sum totalt	1.864.684	100,0 %

Egenkapitalbevis ledende ansatte og styrende organer inkludert nærstående	Antall EK-bevis
Ledende ansatte	
Jan Kleppe	32.724
Roger Sandvik	3.973
Inge Glittum	3.691
Pål-Fredrik Andersen	3.600
Jon Gunnar Guste-Pedersen	2.230
Gjertrud Sannes Grimsrud	2.000
Jan Petter Hemsborg	1.268
Siw Mediaas	1.200
Joakim Fjellvang Hanssen	1.000
Sum ledende ansatte	51.686

Styre inkludert nærstående	
Morten Andresen	20.287
Kjersti Røneid Larsen	2.000
Arild Bohlin	2.000
Sum styre	24.287

Representantskap inkludert nærstående	
Grunde Olsen	3.745
Kari Waag	13.917
Johannes Garstad	200
Iver Albert Juel	230
Halvor Vinje	51.610
Jørn Pettersen	94.211
Roy Lundquist	28.255
Torbjørn Haukvik	20.000
Gisle Lunde	7.154
Pål Meen	14.254
Jan Runar Arvesen	135
Tom Markus	101
Bente Brynhildsen	478
Anette Sanderød Wold	50
Einar Engvoldsen	1.000
Linda Eliassen	100
Trine Strømme Gautefald	100
Sum representantskap	235.540

NOTE 25 - Tilknyttede selskaper

Beregning av årets resultatandel	2019	2018
Andel årets ordinære resultat tilknyttede selskaper	215	290
Årets resultatandel tilknyttede selskaper	215	290
Beregning av balanseført verdi	2019	2018
Inngående balanse andel i tilknyttede selskap	979	2058
Tilgang/kapitalforhøyelser i tilknyttede selskap	2006	-
Årets resultatandel tilknyttede selskap	215	290
Mottatt utbytte / utdeling	-276	-1369
Utgående balanse 31.12	2924	979

NOTE 26 - Goodwill

	Konsern
	Goodwill
Kostpris 01.01.2019	15.876
Tilgang	0
Avgang	-15.876
Kostpris 31.12.2019	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2019	1.984
Årets avskrivninger	1.984
Akkumulerte avskrivninger tilknyttet avgang	-3.969
Avskrivninger 31.12.2019	0
Bokført verdi 31.12.2019	0

Goodwill knytter seg til oppkjøp av De Presno & Partnere AS og relaterer seg hovedsakelig til synergieffekter i morbankens virksomhet som følge av økt nærhet til markedet i Agder pga av oppkjøpt virksomhets markedsposisjon og tilhørende markedsandel innen eiendomsmegling. Goodwill avskrives i denne sammenheng over en periode på 8 år som vurderes å være tidshorizonten for når man har oppnådd egenetablert goodwill.

Goodwill avgangsføres pr 31.12.2019 som følge av nedsalg av konsernets eierandel i De Presno & Partnere AS. Etter nedsalget fra 51% til 48,5% eierandel rapporteres andelen som tilknyttet selskap.

NOTE 27 – Oppkjøp av virksomhet

Med virkning fra 01.01.2018 kjøpte bankens datterselskap Agder Meglerinvest AS 100% av aksjene i De Presno & Partnere AS for tnok 17 937. De Presno & Partnere AS har hovedkontor i Arendal kommune. Selskapets virksomhet består av eiendomsmegling med dertilhørende virksomhet. Kjøpet medførte en balanseført goodwill på tnok 15 876. Oppkjøpet regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden.

Konsernets resultat inneholder for 2018 resultatposter fra De Presno & Partnere AS for perioden 01.01. - 31.12.

Allokering av kostpris	2018
Virkelig verdi av oppkjøps virksomhet	17937
Bokført egenkapital i oppkjøpt virksomhet	2.061
Godwill ved oppkjøp	15.876

Goodwill avskrives over 8 år, se egen note vedr. goodwill.

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til representantskapet i Skagerrak Sparebank

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Skagerrak Sparebank som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, samt å følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelt ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Andre forhold

Årsregnskap for perioden som ble avsluttet 31. desember 2018, ble revidert av en annen revisor som ga uttrykk for en ikke-modifisert konklusjon om årsregnskapet den 8. mars 2019.

Kragerø, 17. mars 2020
ERNST & YOUNG AS

Tor Erik Baksås
statsautorisert revisor

Skagerrak Sparebank 3-cup på Pors Stadion

Kragerøfest

Påskebadet i Kragerø

Inkluderingsdagen 2019

